

DEN *danske*
STJERNE

December 1978 · 127. årgang · Nummer 12

Kristus og Julen

David O. McKay

Ved juletid tænker vi i højere grad end ellers på andre og prøver at give udtryk, enten i ord eller handling, for vort ønske om at gøre andre glade. Heri ligger hemmeligheden ved virkelig lykke. „Den, som mister sit liv for min og evangeliets skyld, skal finde det“, er en sund filosofi, som den virkelige juleånd hjælper os til at forstå. Kærlighed til Gud og til hinanden burde altid være mottoet for julen. Sådan var den guddommelige bekendtgørelse ved den himmelske hærskere, der først fortalte om „den store glæde,!

„Ære være Gud i det højeste! og på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag!“ Hvor enkle er ikke de ord! Hvor dybtgående, hvor omfattende er ikke deres betydning! Ved juletid fejrer vi hans fødsel, gennem hvis mission på jorden (1) Gud er herliggjort; (2) jorden er lovet fred; (3) alle mennesker forsikres om Guds gode hensigter med dem!

Hvis ethvert menneske, der fødes til verden, som sin livsfakkell ville have de 3 strålende idealer - hvor meget dejligere og lykkeligere ville ikke deres liv blive! Med

et sådant formål ville enhver søge alt, der er rent, retfærdigt, ærbart, dydigt og sandt - alt, der fører til fuldkommenhed; for disse dyder ville enhver blive herliggjort, som søger at herliggøre Gud. Han ville sky det, der er urent, uærligt eller ondt. Hvis hvert menneske ønskede at vise god vilje over for sine medmennesker og stræbe efter at udtrykke det ønske i tusinde slags udtryk og små gerninger, ville der reflekteres uselviskhed og selvopofrelse - og hvilket bidrag ville ikke hver enkelt yde hen mod universel fred på jorden og mod menneskeheds lykke!

Julen er et passende tidspunkt for at forny vore ønsker og at styrke vores beslutning om at gøre alt, hvad der ligger i vor magt til, blandt menneskene at virkeliggøre det budskab, der blev forkyndt af englene, at Frelseren var blevet født. Lad os herliggøre Gud ved at søge det gode, det sande, det smukke! Lad os stræbe efter at skabe fred på jorden ved at udøve den samme gode vilje over for hinanden, som Gud har vist mod os!

(Fra *Millennial Star*, 85:801-802, 1923)

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

De tolv Råd: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, LeGrand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Rådgivende komité: Gordon B. Hinckley, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, Marion D. Hanks, James A. Cullimore, Robert D. Hales. — **Redaktør af kirkens magasiner:** Dean L. Larsen.

International Magazines redaktion: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungstrøm, Translations Services, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Korrespondenter: Københavns Stav: —. Den danske Mission: —.

Indholdsfortegnelse

Et julebudskab fra Det øverste Præsidentskab	2
En drøm om besøglærerindearbejdet. <i>Spencer W. Kimball</i>	4
Måske kommer julen ikke fra en forretning. <i>Jeffrey R. Holland</i>	9
Joseph Smith, venlighedens profet. <i>Kenneth W. Godfrey</i>	13
Søgen efter ZION 1830-1835. <i>Glen M. Leonard</i>	17
Zions lejr. <i>Ronald W. Walker</i>	25
Vi ledes ved åbenbaring. <i>Wilford Woodruff</i>	26
Nye retningslinier for arbejdet for de døde	32

Børnestjernen

Det skete virkelig. <i>Don Seegmiller</i>	1
Bare for sjov	3
Lammet. <i>Margaret Allen</i>	4
Gladelig Hanukkah. <i>Bonnie Newton</i>	7

Abonnement:

Tegnes gennem wards/grensrepræsentanten: 12 numre dkr. 48.00

Nævnte priser er incl. moms og porto.

Betaling over giro 3120988 til Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngby.

United States and Canada: \$ 8.00 (surface mail).

© 1978 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngby.

Et julebudskab fra Det øverste Præsidentskab

I denne tid bereder mennesker over hele verden sig til julen. Forhåbentlig bereder de sig allesammen til den specielle dag at fejre fødslen i Betlehem af Fredsfyrsten, Messias, Verdens Frelser - Jesus Kristus.

Lige fra Adam har profeter fortalt om Forløserens komme. Århundreder før Kristusbarnets fødsel proklamerede profeterne Esajas og Nephi, at Jesus ville blive født af en jomfru. Mikael og Alma forudsagde stedet, hvor han skulle fødes. Andre profeter som Daniel og lamaniten Samuel beskrev detaljeret hans jordiske mission. Hoseas forudsagde hans rejse til Ægypten.

De gamle profeter fortalte før Jesu fødsel om hans herlige forsoning, og om hans opstandelses mirakel. De forudsagde hans komme for at åbne vejen for en bogstavelig opstandelse for hele menneskeheden og for evigt liv for dem, som gør sig fortjent til «den største af alle gaver».

Herren sendte Johannes Døberen, én af de allerædlestes profeter, for at «berede vejen» for Kirsti første mission.

Jo, der var sandelig århundreders forberedelse af Herrens komme. Må vi i samme ånd som disse gamle profeters og Frelserens egne ord berede os til dette år at fejre hans fødsel. Her er nogle af de retningslinier, han har givet os:

«Elsk din næste som dig selv».

«Når du giver almisse, må du ikke lade blæse i basun foran dig».

«Saligere er det at give end at modtage».

«Vær frimodige».

«Elsk jeres fjender, gør godt imod dem, som hader jer».

«Hvad I har gjort imod én af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig».

Men der er andre vigtige forberedelser, som vi må fuldføre på denne årstid; nemlig de forberedelser, som vi er nødt til at gøre for hans andet komme.

Vor Frelser har gentagne gange forsikret os om, at han påny vil komme til denne jord, i fuld herlighed.

Hvilken storslået begivenhed at berede sig til!

Hvordan bør vi berede os til hans tilbagekomst?

Måske findes der ikke noget bedre råd for denne forberedelse end den, som Jesus beskrev for sine apostle:

«Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min Faders bud og bliver i hans kærlighed». (Johs. 15:10)

Jesus talte om de velsignelser, der kommer af at holde hans befalinger: «... for at min glæde skal være i jer». (Johs. 15:11)

Må dette blive en glædelig juletid med beredelse for hel menneskeheden!

DET ØVERSTE PRÆSIDENTSKAB

Spencer W. Kimball
Weldon G. James
W. G. Romney

Præsident Kimball holdt denne tale den 15. sept. 1958, da han var medlem af Det tolv's Råd. Hans tale, der blev holdt ved et møde for besøgs lærerinder i Salt Lake Monument Park stav, er stadig lige frisk og vigtig.

Mine kære søstre,

Jeg tror nok, at jeg blev klar over hjælpeforeningens eksistens og dens betydning meget tidligt i mit liv.

Min familie flyttede fra Salt Lake City til Arizona, da jeg var 3 år gammel. Min mor havde da 6 børn, og i den tid, hvor hun gennemgik yderligere 5 svangerskaber og fødsler, var hun præsidentinde for wardets hjælpeforening.

Vi var kommet til et nyt land, hvor vand blev trukket op af åbne brønde; hvor der var så tæt med fluer, at man knapt kunne se ud af nettet for dørene om aftenen; hvor tyfus var almindelig, ligesom mange andre sygdomme; hvor lægehjælp var yderst begrænset . . . der var ingen hospitaler, ingen sygeplejersker og ingen uddannede mennesker med undtagelse af landsbylægen, der havde mere at gøre, end han kunne klare.

Jeg læste fornylig i min mors dagbog beretninger som disse: «Jeg efterlod børnene hos Ruth (eller Delbert eller Gordon) og gik til søster Smiths hjem, hvor den anden tvilling netop var død, og hvor der var andre børn, som var håbløst syge af tyfus.» Og et andet sted: «Denne dag tilbragte jeg sammen med andre søstre med at sy begravelsestøj til søster Jones' to børn.» Og så videre i det uendelige. Det var mit første bekendtskab med hjælpeforeningen, og jeg er

overbevist om, at den slags arbejde til en vis grad fortsætter, for som jeg forstår jeres opgave, indbefatter det ikke blot det åndelige og det moralske men også det fysiske velbefindende hos folk i wardet.

Hver gang jeg tænker på besøgs lærerinder, tænker jeg på, at jeres pligter på mange måder er som hjemmelærernes, som kort sagt skal «vogte over kirken til enhver tid» -- ikke 20 minutter om måneden, men altid -- «og være med dem og styrke dem» -- ikke bare en ringen på dørklokken, men at være med dem og opløfte dem og styrke dem, give dem fornyet kraft og ruste dem -- «og påse, at der ikke findes nogen uretfærdighed i menigheden . . . ingen løgn, bagvaskelse og ond tale» (se L&P. 20:53-54)

Hvilken chance! Men mange vil hellere tale om andet - vejret, politik eller om noget, som er foregået i wardet fornylig, opdeling af et ward, indsættelse af et nyt biskopråd, den nye hjælpeforeningspræsidentinde, eller alle de talløse begivenheder, der er foregået i wardet, og som folk kan finde årsager til at betvivle rigtigheden af eller kritisere. Hvor vidunderlig er ikke det privilegium, søstre har, at kunne gå ind i et hjem og bagatelisere alt det, der kan være skadeligt, og i

stedet for opbygge alle kirkens myndigheder, kirken selv, dens lære, dens politik og praksis.

I dette program kan der, såvidt jeg forstår, ikke benyttes magtmidler. Det er et arbejde, der bygger på opmuntring og kærlighed. Det er forbavsende, hvor mange vi kan omvende med kærlighed og inspirere med kærlighed. Vi skal «advare, forklare, formane, lære og indbyde ... til at komme til Kristus» (L&P. 20:59) Det gælder med hensyn til ikke-medlemmer såvel som medlemmer.

For at få succes, bør en besøglærerinde have et højtstilet mål og til enhver tid huske på det; være klar over sin kaldelses vigtighed og være i besiddelse af uovervindelig begejstring, en positiv indstilling og stor kærlighed.

I Lære og Pagter siger Herren: «Og Ånden skal gives jer ved troens bøn, og dersom I ikke modtager, skal I ikke undervise.» (L&P. 42:14) Går vi ud fra, at jeres arbejde er meget nær det, som præstedømmet udfører, skal I «forkyn-
de mit evangeliums grundsætninger,

En drøm om besøgslærer- indearbejdet

Præsident
Spencer W. Kimball

som de findes i Bibelen og Mormons Bog, hvori evangeliets fylde findes» (L&P. 42:12) - - ikke blot etik - - og I har altid den mulighed at ty til dem og at udtyde dem og bringe dem til det punkt, hvor jeres inspiration leder jer til at give dem til netop den pågældende, inspiration leder jer til at give dem til netop den pågældende søster- give dem et nyt budskab til hver enkelt, en anden fremgangsmåde, en anderledes konklusion, en ny indstilling til vidnesbyrd.

Lærerinden må selvfølgelig efterleve alt det, hun belærer om. Det gælder også, selv om vi somme tider glemmer det: hvad hun forkynder, efterlever hun.

Herren sagde: «Og jeg befaler jer, at I skal undervise hinanden i rigets lære.» (L&P. 88:77)

Lad os ikke være tilfredse med besøg alene, med at skabe venner. Venskab er selvfølgelig vigtigt, men hvordan kan man bedre skabe venner, end ved at belære én eller anden om de evigtgyldige principper for liv og frelse?

Jeres vidnesbyrd er et vidunderligt middel. Ingen kan modsvare eller ødelægge jeres vidnesbyrd. Mange skriftkyndige bruger hele deres liv til at studere Bibelen, og de er i stand til at kende og debattere skrifterne og slå op i dem hurtigere og bedre end mange af os; men ingen af dem kan nogen sinde modsvare jeres vidnesbyrd. Det efterlader dem stumme - uden et fornuftigt svar. Man er ikke altid nødt til at bære sit vidnesbyrd på den strengt formelle måde; der er mange måder at gøre det på.

Besøgslærerinder må udmærke sig og bringe lederskab til de kvinder, i hvis hjem de kommer. De må udmærke sig ved energi, opmærksomhed og gennemførthed - og ved vidnesbyrd, frem for alt andet - for deres vidnesbyrd er uimodsigelige.

Det 38. afsnit af Lære og Pagter, fra vers 23, appellerer til mig:

«Men sandelig siger jeg jer: Undervis hinanden efter det embede, hvortil jeg har beskikket jer;

Lad enhver agte sin broder (søster) som sig selv og ove dyd og hellighed for mig. Thi hvilken mand blandt jer, som har 12 sønner og ikke gør forskel på dem, og de tjener ham i lydighed, vil sige til den ene af dem: Klæd dig i kostbart tøj og sid her, men til den anden: Klæd dig i pjalter og sæt dig dér, og da se på sine sønner og sige: Jeg er retfærdig?

Se, det har jeg givet jer som en lignelse, og således er det med mig. Jeg siger jer: Vær ét, og dersom I ikke er ét, er I ikke mine.» (L&P. 38: 23,24,26,27)

Der er mange søstre, som lever i klude - åndelige klude. De har ret til strålende kåber, åndelige kåber, ligesom i lignelsen. Vi taler så meget om pligt, men det er jeres privilegium at gå ind i hjemmene og udskifte klude med kåber.

Vi taler om pligt - men vi har allerede mistet begejstringen, interessen og tabt målet af syne, når vi siger: «I dag er jeg nødt til at gøre mit arbejde som besøglærerinde.» Det burde snarere hedde: «I dag er dagen, jeg har ventet på. Jeg er så lykkelig over at kunne gå ind i mine søstres hjem og hjælpe med til at opløfte dem til nye højder.»

I har et ansvar. I er blevet kaldet af Gud gennem de rette myndigheder. Det hedder i det 88. afsnit: «Rens jeres hjertes og tvæt jeres hænder og fødder for mig, så jeg kan gøre jer rene,

at jeg kan vidne for jeres Fader, jeres Gud og min Gud, at I er rene for denne ugudelige slægts blod.» (L&P. 88:74-75) I kan ikke ustraffet springe et hjem over; I må ikke forbigå en søster, selv om hun er en smule ugæstfri eller ikke viser større begejstring for jeres besøg.

At en hjemmelærer eller en besøglærerinde accepterer ansvaret for 4, 5, 6 eller 7 hjem og så lader dem blive i deres åndelige klude og laser er utilgiveligt; og

når I træder ind i hjemmene, bør der ikke være nogen form for ligegyldig sladren eller store ord. I går ud for at frelse sjæle, og hvem kan sige hvilke af de mange gode mennesker i kirken i dag er aktive, fordi I var der i deres hjem og gav dem ny indsigt, ny forståelse. I trak gardinerne fra. I udvidede deres horisont. I gav dem noget nyt. Måske vil de aldrig i dette liv fortælle jer det, men ikke desto mindre gjorde I arbejdet.

Ikke alene redder vi disse søstre, men måske også deres mænd og deres hjem og børn. Hvis en søster er en smule passiv eller en smule skødesløs, så er det højst sandsynligt, at hun har en mand, som er det en lille smule mere, og hun har børn, der måske kun «nipper» til programmet.

Der er selvfølgelig undtagelser, men de tæller kun en lille smule her, og en lille smule dér. De er ikke grebet af riget og involveret deri, så I har et stort arbejde at udføre!

«Den, der sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt», sagde Paulus (2. Kor. 9:6) Vi kommer ingen vegne ved kun at snakke. Vi må lægge sjælen i ordene, og vi må planlægge og berede vort indre. Jeg gad vide, om der er søstre, der nogen sinde faster, for eksempel om morgenen den dag, de skal ud som besøglærere? Jeg ved ikke af, at det kræves. Der er en masse i kirken, der ikke er krævet, en masse, som vi gerne ville gøre. Den, som går ud blot for at besøge nogle hjem, ringe på dørklokkerne, få tiden til at gå, og derefter går tilbage for at udfylde rapporten, er en smule ligesom den, Paulus taler om, der kæmper som én, der støder i luften (se 1. Kor. 9:26) men ikke kommer nogen vegne. Vi trænger til at gå fremad og gøre vort arbejde, sådan som det bør gøres.

Jeg går ud fra, at der i ethvert distrikt er

kvinder, som ikke vil lade jer komme ind. Der er også kvinder, som ikke ønsker at lade jer komme ind, men som alligevel lukker jer ind. Der er kvinder, som ville ønske, at I gik, førend I gør det.

Når I har en kvinde, som ikke vil åbne sin dør, og I ved, at hun er hjemme; én, som åbner sin dør og ikke ønsker det; én, som lukker jer ind og ønsker, at I ikke var kommet; så ville det være godt at følge Herrens råd: «Den slags farer kun ud ved bøn og faste.» (Matt. 17:21) I ved nok, at Herren har uhåndgribelige metoder og måder og kræfter, der kan indvirke på mennesker. Kan I huske Alma? Alma, som forfulgte kirken den ene dag, og næste dag var en stor forkæmper for den. (se Mosiah 27).

Kan I huske Paulus? Den ene dag forfulgte han de hellige og satte dem i fængsel, og nogle få dage efter prædikede han evangeliet i synagogerne med stor kraft. (se Ap. Gern. 9) Hvad gjorde forskellen? Det var én eller anden uhåndgribelig kraft, som Herren i sin visdom iværksatte. Han rørte deres hjerter. Og han gjorde også noget andet; vi ved naturligvis hvad det var.

Og nu vil I sige: «Nå ja, men den kvinde er nu umulig at påvirke.» Selvfølgelig kan hun påvirkes. Hun kan blive bragt ind. Præsident John Taylor sagde, at der ikke findes nogen, som ikke kan omvendes, hvis det rigtige menneske på det rigtige tidspunkt, på den rigtige måde og med den rette ånd foretager det rigtige angreb. Han anbragte ikke alle de «rigtige» der, det er noget, jeg har gjort, men tro ikke, at det er umuligt.

Gå tilbage til den første bog i Mormons Bog og læs det igen: I husker, at Nephi sagde:

«Jeg vil gå og gøre det, som Herren har befalet, thi jeg ved, at Herren ikke giver menneskene nogen befaling, uden at han åbner en udvej for dem, så de kan udføre

det, som han befaler dem.» (1 Nephi 3:7) Det kan gøres! Vi må helt udslette i vores ordbog det ord, der hedder «kan ikke». Hvis Herren kaldte dig, accepterer du så det, eller mener du, at dit wards hjælpeforenings præsidentinde kaldte dig? Ser du, hvis præsidentinden kaldte dig, så kan det godt være, at det ikke kan gøres, men hvis Gud kaldte dig gennem de rigtige kanaler på den måde, som du ved, man kalder - hvis Gud kaldte dig, så fremgår det deraf, at du ikke kan fejle, hvis du gør din fulde del.

Det er let at blive skuffet. Det er let at springe fra, men du må ikke fejle. Husk du, hvordan Nephi var i en helt umulig situation og ikke kunne få pladerne? Hans brødre kunne ikke. De kunne ikke købe dem. De kunne ikke lokke dem ud af Labans hænder. De kunne ikke tvinge sig igennem, og deres liv hang i en tråd. Til trods for alt det, kommer der en ubevæbnet dreng, som går lige ind i byen gennem en mur, der er lukket for ham, gennem porte, der ikke kan åbnes, ind i en have, der er uigennemtrængelig, ind i et skatkammer, der er låst, blandt soldater, man ikke kan komme forbi, og han vender tilbage med armene fulde af optegnelser for at bevare sine efterkommere og andre fra at gå under i vantro. (Se 1 Nephi 3-4)

Han gjorde det umulige. Men intet er umuligt for Herren. Når vi har ham ved vor side, når han har kaldet os, givet os en befaling og hvis vores energi og anstrengelser og vores planlægning og bønner er store nok til opgaven, så vil den naturligtvis blive fuldført.

Vi må altid bevare en dyb oprigtighed, en dybtfølt ydmyghed og en fuldstændig afhængighed af Herren.

Husk at kærlighed er den største lov. Da Herren blev spurgt, hvilke var de to største love, sagde han: «Du skal elske

Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind.

Dette er det største og første bud.

Der er et andet, som er dette ligt: 'Du skal elske din næste som dig selv.'» (Matt. 22:37-39)

Han fortalte os, hvem vores næste er. Det er dem, der er borte; som er på rejse; som kommer til skade; det er dem, som ikke kan betale. Enhver er vores næste, og de søstre, som I besøger i deres hjem, er jeres næste. Hvis I går ud for at gøre jeres pligt, så er det én ting, men hvis I går ud for at bringe jeres næste til fuld kundskab om evangeliet, så er det en anden historie. Det er, som jeg har sagt før: alting er muligt.

Forfatteren Lloyd C. Douglas (1877-1951) skrev: «Naturen har altid være i modstrid med det, der modarbejdede dens blinde men ordensbestemte processer. I mange år kan et træ føre en langsom og stilfærdig krig mod en mur, der står i vejen - uden at der sker synlig fremgang. Men en dag styrer muren om; ikke fordi træet pludselig fik hold i én eller anden overjordisk kraft, men fordi tålmodigt arbejde i selvforsvar og frigørelse af selvet endelig har nået målet. Det længe indespærrede træ har frigjort sig selv. Naturen har vundet!» (Lloyd C. Douglas i «The Robes») («Men jeg så ham do»)

I kan gøre det. Lige som det lille vintræ, den lille rod, der kan vælte en mur eller splintre en sten, kan I øve indflydelse på mennesker, lede dem bort fra deres fortøjninger, der ikke er gode, og føre dem til fuld aktivitet. Det kan gøres! Gud velsigne jer søstre i jeres vidunderlige gerning, i jeres dejlige menneskelighed, i den udstrakte indflydelse, I kan øve på andre, derom beder jeg i Jesu Kristi navn. Amen.

Fra en tale, der blev holdt for lærerfakultetet for religiøs undervisning ved Brigham Young Universitet, den 12. dec. 1976.

Der kan læres så uendelig meget af den hellige beretning om Kristi fødsel, at vi altid er betænkelige ved at fremhæve den ene frem for alle de andre. Tilgiv mig at jeg gør netop det ved denne lejlighed. Det indtryk, som jeg i den senere tid ikke har kunnet frigøre mig for, er, at det er

en historie om intens fattigdom. Jeg gad vide, om Lukas ikke havde en speciel hensigt med det, da han ikke skrev: «der var ikke plads i herberget» men specielt: «der var ikke plads til dem i herberget.» (Luk. 2:7) Vi kan ikke være sikre på det, men jeg vil tro, at penge kunne købe indflydelse dengang såvel som nu. Jeg tror, at havde Josef og Maria været folk med indflydelse eller penge, så ville der være blevet fundet plads til dem, selv på dette travle tidspunkt af året.

Måske kommer julen ikke fra en forretning

Jeffrey R. Holland

Jeg har spekuleret på, om den inspirerede udgave (af Bibelen) også antydede, at de ikke kendte nogen indflydelsesrige mennesker, når den siger: «der var ingen, der kunne skaffe plads til dem i herbergene» (Luk. 2:7, inspirerede udgave.)

Vi kan ikke være sikre på, hvad historikerens hensigt har været, men vi ved, at disse 2 mennesker var fortvivlende fattige. Ved den renselsesofring, som forældrene udførte efter barnets fødsel, blev det krævede lam erstattet af en due, en handling, der var blevet tilladt af Herren i Moseloven for at lette byrderne for de virkelige fattige. (se 3. Mos. 12:8)

De vise mænd kom senere, medbringen-de gaver, hvilket føjede pragt og rigdom til begivenheden, men det er vigtigt at lægge mærke til, at de kom langvejs fra, muligvis fra Persien, en rejse på adskillige hundrede kilometer som det absolut mindste. Med mindre de var taget afsted, længe før stjernen viste sig, er det højst usandsynligt at de ankom selve natten efter barnets fødsel. Ja, Mattæus skriver, at da de kom, var Jesus «et lille barn» (King James-udgaven), og at familien boede i et «hus». (Matt. 2:11)

Måske udgør dette noget betydningsfuldt, som vi bør erindre, når vi fejrer jul. Måske burde al indkøb, oppyntning og indpakning og al vores juletravlhed adskilles - selv om det kun var en let adskillelse fra de mere stiltfærdige, personlige øjeblikke, hvor vi tænker på det lille barns betydning (og hans fødsel), som er anledningen til al denne given-gaver.

Guldet, røgelsen og myrraen blev givet og modtaget i ydmyghed. Og sådan bør også vore gaver være, hvert år og altid. Som min hustru og vore børn kan bevidne, er ingen mere pjattet med at give og modtage gaver, end jeg er.

Men netop af den grund er jeg, ligesom jer, nødt til at mindes netop det scenari, ja, den fattigdom, som den aften og nat

udgjorde, uden nogen form for tingeltangel eller gaveindpakning eller overflodighed, som vor verden svælger i. Kun når vi tænker på den ensomme, hellige, ubemærkede genstand for vor hengivenhed - barnet i Betlehem - vil vi forstå, hvorfor det at give gaver er så passende en handling.

Som en far er jeg fornylig begyndt oftere at tænke på Josef, den stærke, tavse, næsten ukendte mand, som må have været mere værdig end nogen anden jordisk mand til at være den vejledende stedfader for Guds levende Søn. Det var Josef der, udvalgt mellem alle mænd på jorden, skulle lære Jesus at arbejde. Det var Josef, som underviste ham i løvbøgerne. Det var Josef, som i værkstedets afsondrethed hjalp ham til at begynde at forstå, hvem han var og til sidst skulle blive.

Jeg studerede på BYU i Provo og var netop ved at fuldende mit første år af eksamensarbejdet, da vort første barn, en søn, blev født. Vi var meget fattige, omend ikke så fattige som Josef og Maria. Både min hustru og jeg arbejdede samtidig med, at vi passede vore studier, og desuden var vi en slags viceværter for beboerne i en karré med lejligheder for studerende, for at opnå en mindre huslejeudgift. Vi kørte i en lille folkevogn med et halvudbrændt batteri, fordi vi ikke havde råd til en fornyelse (hverken bil eller batteri!)

Men ikke desto mindre havde jeg det sådan, at da vores egen helt særlige nat kom, tror jeg, at jeg ville have gjort hvad som helst lovligt i denne verden og pantsat selve min fremtid for at sikre mig, at min hustru havde rene lagener, sterile instrumenter, vagthavende sygeplejersker og veluddannede læger til at bringe vores førstefødte søn til verden. Havde hun eller det barn trængt til særbehandling på den fornemste privatkli-

nik, tror jeg, at jeg ville have pantsat mig selv for livstid for at gøre det muligt.

Jeg sammenligner disse følelser (som jeg har haft med hvert af de efterfølgende børn) med det, som Josef må have følt, da han drog gennem byens gader, en by, der ikke var hans egen, hvor ingen ven eller slægtning var at få øje på, og heller ikke andre, som var villige til at række dem en hjælpende hånd. I disse allersidste og mest smertefulde timer af hendes «omstændigheder» havde Maria redet eller gået omkring 160 km. fra Nazaret i Galilæa til Betlehem i Judæa. Mon ikke Josef må have grædt over hendes tavse mod? Og nu måtte de, alene og ubemærkede, nedværdige sig fra menneskeligt selskab til en stald, en grotte, fuld af dyr, for dér at bringe Guds Søn til verden.

Jeg spekulerer over, hvilke tanker Josef mon har haft, mens han ryddede skidt og affald til side. Jeg undrer mig over, om han mon ikke har følt trang til at græde, mens han skyndsomst prøvede at finde det reneste strå og at holde dyrene tilbage. Jeg tænker på, om han mon ikke har undret sig: «Kunne der tænkes mere usunde, mere sygdomsbefængte, mere nedværdigende omstændigheder, hvorunder et barn kunne fødes? Er det et passende sted for en konge? Skulle moderen til Guds Søn bedes om at indgå i dødens skyggedal et sådant usselt og ukendt sted som dette? Er det forkert at ønske at kunne give hende nogen luksus? Er det rigtigt, at han skal fødes her?»

Men jeg er sikker på, at Josef ikke surmulede, og at Maria ikke beklagede sig. De vidste bedre end som så, og de klarede sig på bedst mulig måde.

Måske vidste disse forældre endda, at i begyndelsen af hans jordeliv, så vel som i slutningen deraf, måtte dette barn, der skulle fødes, være nødt til at underkaste sig enhver tænkelig smerte og skuffelse. Han ville tillade det for at hjælpe dém,

som også følte, at de var blevet født uden nogen fordele.

Jeg har også tænkt på Maria, denne den mest yndede kvinde i verdenshistorien, der endnu som barn modtog englebesøg, en engel, som udtalte de ord, der skulle forandre kursen ikke alene for hendes eget liv, men også for hele menneskeheden historie: «Vær hilset, du benådede, Herren er med dig! for du er udvalgt og velsignet blandt kvinder.» (Luk. 1:28, inspirerede udgave) Hendes ånds storhed og det gennemgribende i hendes beredelse afslørede i hendes svar, der viser både uskyldighed og modenhed: «Se, jeg er Herrens tjenerinde; mig ske efter dit ord.» (Luk. 1:38) Det er her, jeg studser, her jeg forsøger at indfange de følelser, som en mor har, når hun ved, at hun har undfanget en levende sjæl, føler livet begynde at vokse i sig og bærer et barn igennem til fødslen. Ved sådanne lejligheder træder fædre tilside og ser til, men mødre føler, og glemmer aldrig. Og jeg tænker igen på den omhyggelige måde, Lukas former sin beretning om den hellige nat i Betlehem: «Og det skete, mens de var der, kom tiden, da hun skulle føde.

Og hun fødte sin søn, den førstefødte, og (hun) svøbte ham, og (hun) lagde ham i en krybbe. (Luk. 2:6-7) Disse korte erklæringer udbasunerer i vore ører, at næst efter barnet selv er Maria hovedfiguren, den regerende dronning, mødres moder - der befinder sig midt på scenen i dette det mest storslåede af alle dramaer. Og de samme erklæringer udbasunerer også, at med undtagelse af hendes elskede mand var hun yderst alene.

Jeg har tænkt over, om mon denne unge kvinde, selv næsten kun et barn, der her skulle føde sit første barn, ikke har ønsket, at hun havde sin egen mor, eller en tante, eller sin søster, eller en veninde, der kunne være nær hende under hendes

- veer. Fødslen af en søn som denne burde sandelig kræve hjælp og opmærksomhed fra enhver jordemor i Judæa! Vi kan vel allesammen ønske, at én eller anden kunne have holdt hendes hånd, kølet hendes pande, og efter at fødslen var over, have givet hende hvile i rene, kølige lagener.

Men sådan skulle det ikke være. Alene med Josefs uerfarne hjælp fødte hun selv sin førstefødte søn, klædte ham i nogle stykker tøj, som hun velvidende havde bragt med sig på rejsen, og lagde ham måske på en pude af hø.

Derpå brød på begge sider af sløret en himmelsk hærskere ud i sang: «Ære være Gud i det højeste,» sang de, «og på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag!» (Luk. 2:14) Men med undtagelse af himmelske vidner, var disse 3 alene: Josef, Maria og spædbarnet, der skulle få navnet Jesus.

På dette centrale punkt i menneskehedens historie, et punkt, der blev oplyst af en ny stjerne på himmelen, åbenbaret med netop det formål, var der sandsynligvis ingen andre dødelige, der så til - ingen andre end en fattig, ung tømrer, en smuk jomfruelig mor, og tavse dyr i stalden, der ikke havde mulighed for at bevidne helligheden af det, de havde set. Ikke længe efter ville hyrder komme, og senere fulgte vismand fra Østen. Men først og fremmest var der bare en lille familie, uden legetøj eller træer eller tingleangel. Med en nyfødt - sådan begyndte julen.

Det er for dette spædbarn, vi burde bryde ud i kor: «Lyt nu medens englekor synger om den konge stor, som er født i Betlehem, stem nu i, oh folk med dem. Han har bragt os fred på jord, han er himlens herre stor. Lyt nu, medens englekor priser fredens konge stor.» (nr. 41)

Måske med tankerne hjemvendt på den gaves omstændigheder, på sin fødsel, på sin egen barndom, og måske den renhed og tro og ægte ydmyghed, der vil blive krævet af enhver celestial sjæl, har Jesus nok mange gange sagt, når han så ind i de børns øjne, som elskede ham (øjne, der altid bedst så, hvad og hvem han virkelig var): «Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.» (Matt. 18:3)

Julen er derfor for børn - i enhver alder. Jeg går ud fra, at det er derfor, min yndlingsjulesalme er en børnesang. Jeg synger den med større følelse end nogen anden sang:

Barn Jesus i krybben

1. Det lille barn Jesus i krybben sov sødt,
for uden en seng og i fattigdom født:
men himmelens stjerner så ned, hvor Han lå,
det lille barn Jesus på leje af strå.
2. Skønt kvæget i stalden forstyrret'
hans søvn,
ej græd eller klaged' vor Herre, Guds Søn.
Jeg elsker dig Jesus, fra Himlen se ned,
og værn om mit leje og skænk mig din fred.
3. Jeg be'r dig: Oh bliv, Herre Jesus, hos mig
velsign alle småbørn og elsk også mig:
bevar os som dine, den stund vi er her,
og tag os til Himlen at bo hos dig der.

Jeff Holland, repræsentant for undervisning i kirken, er medlem af Bountiful 44. ward, Bountiful Utah Central Stav.

Joseph Smith, venlighedens profet

Kenneth W. Godfrey

Mens jeg har undervist i kirkens historie i mere end 16 år og foretaget betydelige undersøgelser af den tidlige mormon historie, er én af de mest slående egenskaber, jeg har fundet hos profeten Joseph Smith, hans venlighed. Denne storslåede egenskab synes at have behersket hele hans liv og udstrakt sig til mennesker af alle racer såvel som til dyreriget. Da han sammen med flere af sine kammerater var lukket inde i Liberty's fængsel i staten Missouri, skrev han adskillige breve til sin hustru, Emma. I dem spørger han ofte til sine børns helbred og åndelige velfærd.

I det samme, højest interessante brev, spørger han i samme sætning, hvori han udbeder sig oplysninger hos Emma om sine sønner og døtre, også om Joanna, sin hest, og Old Major, sin hund, som han elskede begge 2, og altid behandlede med stor venlighed.

Det er almindeligt kendt, at Joseph og Emma adopterede Murdock-tvillingerne og opdrog Julia, som overlevede lynchningen i Hiram, Ohio, som ét af deres egne børn. Efter at Julia havde måttet opleve et uhyre vanskeligt ægteskab, vendte hun tilbage til Emma Smith og blev behandlet med samme kærlighed, som var blevet hende til del i barndommen. Måske mindre kendt er adskillige andre velvillige handlinger, som omtales i tidlige kirkemedlemmers dagbøger.

I 1841 flyttede familien Walker, der bestod af faderen, John Walker, moderen, Lydia Adams Holmes Walker, og deres 10 børn, til Nauvoo. Den trofaste familie havde overlevet massakren ved Haun's Mill og forfølgelserne i Missouri i den frygtelige tid i 1838 og 39. Nu ankom de, meget fattige, til mormon-

hovedstaden, fyldt med håb og forventninger. De blev indlogeret hos faderens bror og blev der introduceret til Joseph Smith den første aften. I løbet af sommeren holdt forkølelser og feber deres indtog i Walker-hjemmet og søster Walker blev håbløst angrebet.

Da Joseph hørte om hendes skrøbelige helbred, kom han og Emma og hentede den gode søster til deres eget hjem i håb om, at forandringen kunne give en bedring af helbredet. Da hun ikke ønskede at være alt for længe borte fra sine børn, overtalte den endnu syge Lydia familien Smith til at lade hende tage hjem efter nogen tids forløb. Da det nu var blevet vinter, anbragte man hendes seng på en slæde, dækkede hende med tæpper, og sådan blev hun forsigtigt bragt hjem. Der kaldte hun sine børn sammen, opfordrede dem til aldrig at afvige fra sandheden og at leve på en sådan måde, at hun kunne møde dem «i den verden, hvor der ingen lidelse vil være, ingen sorgens tårer». Idet hun lukkede øjnene, døde hun «med et himmelsk smil på sine læber».

Søster Walkers død efterlod 10 moderløse børn med den yngste knapt 2 år gammel. Sorgens vægt syntes helt at knuse bror Walker, og snart bredte frykten sig også for hans liv.

Da Joseph hørte om deres vanskeligheder, kom han igen til hjælp. Han sagde til bror Walker, at med mindre han tog bort for at komme til hægterne, «ville han hurtigt ende hos sin hustru» og han sagde: «Du har nøjagtigt en sådan familie, som jeg ville elske. Mit hus skal i nogen tid være deres hjem, jeg vil anbefale, at du sælger dit hjem, anbringer dine børn hos gode venner, og lader de 4 ældste komme til mit hjem og blive behandlet som mine egne børn. Og hvis jeg opdager, at de små ikke er tilfredse eller ikke bliver godt behandlet, vil jeg tage

dem hjem til mig også og beholde dem, indtil du kommer tilbage.»

Det blev gjort, og Lucy fortæller, at profeten ofte lod hende låne sin vogn, så de kunne besøge deres søskende, der nu boede i forskellige dele af byen. Men så fik Lydia, der var knapt 8 år gammel hjernefeber. Da hun frygtede, hun skulle dø og i overensstemmelse med sit løfte, hentede han hende og bragte hende ind i sit hjem, hvor han bad kraftigt om, at hun måtte leve, plejede hende, som var hun hans egen, men kun for at hun lå hen nogle dage for derefter at gå til sin mor i ånderverdenen. Emma og Joseph ledsagede børnene, da lille Lydia blev bragt til sit sidste hvilested. En for én fandt alle de tilbageværende børn deres vej ind i profetens hjem, hvor de forblev, indtil også han blev revet bort af døden. Derefter vendte deres far hjem, sund og rask, og senere fulgte de ham over sletterne. De glemte aldrig den venlighed, kærlighed og ægte omsorg, som Joseph og Emma havde vist deres familie.

Mary Ann Stearns, steddatter af ældste Parley P. Pratt fortæller i sin ikke-udgivne autobiografi om en oplevelse, som hendes familie havde med profeten Joseph, der også illustrerer hans umådelige venlighed. På vej hjem fra sin mission i England med sin familie og en gruppe emigranter over byen St. Louis, blev Pratt og gruppen opholdt i 4 uger på grund af koldt vejr og de store flager af is, som flød på den næsten tilfrosne Mississippiflod. Da de endelig ankom til Nauvoo, overgik kun Nauvoo's helliges iver efter at sørge for emigranterne disses iver efter at se profeten Joseph. Derfor var Joseph og Hyrum og en hel del mennesker samlet ved landgangen for at hilse på de nyankomne. Ældste Pratt introducerede selskabet for de 2 fremtrædende ledere, og da alle med undtagelse af familien Pratt var gået fra borde

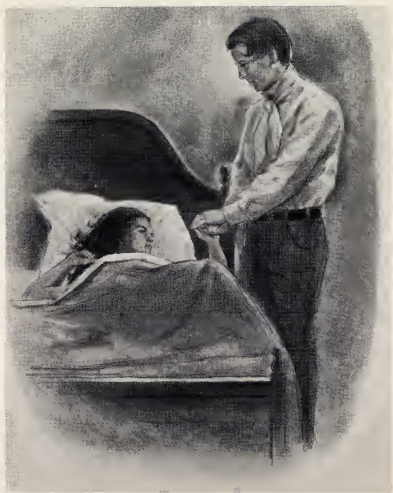
for at tage til deres hjem, kom profeten ind i kahytten, hvor de endnu var.

«Efter at have hilst hjerteligt på os, tog han en stol, og idet han tog de små drenge, Parley og Nathan, på knæene, øjensynligt stærkt bevæget, bemærkede bror Pratt: 'Vi tog 3 børn med os og har bragt 5 med os hjem.' Så sagde bror Joseph: 'Godt, godt, bror Parley, du er kommet tilbage og har bragt dine neg med dig,' og tårerne strømmede ned ad hans kinder. Bror Pratt, som så, hvilke følelser, han havde frembragt, sagde: 'Hvis du føler så dårligt ved at vi kommer hjem, må vi vel hellere tage af sted igen,' . . . og tårerne fyldte også hans øjne.»

Ældste Pratts bemærkning syntes at sprede fortryllesen, smil vendte tilbage,

og glæde fyldte alles hjerter. Så rejste Joseph sig og sagde: «Kom, bror Parley, bring den gruppe lige op til mit hjem; det er kun et lille stykke vej, og I kan få det behageligere der efter jeres lange rejse.» Søster Pratt, der var meget syg, blev anbragt i en stor, behagelig lænestol og af bror Hodge og andre af Josephs livvagter båret til profetens hjem, hvor alle kom til at tilbringe en meget speciel og behagelig aften.

Det synes, som om profetens venlighed blev udstrakt til alle Guds børn. Et godt eksempel på hans respekt for alle mennesker er et tilfælde, der fortælles af Jane E. Manning, en tidligt omvendt negerkvinde, som skrev historien i 1893. I 1842 sluttede søster Manning sig til kir-

ken i Connecticut, og med stor personlig offervilje og endnu større risiko tog hun sammen med andre sorte kirkemedlemmer den lange vej til Nauvoo. De gik, indtil deres sko var slidt op, og deres fødder så ømme, at de sprang op og blødte, indtil de kunne se «hele aftryk af deres fødder på vejen.» Endelig nåede den modige og tapre gruppe til Peoria i staten Illinois, blot for at blive truet af myndighederne med fængsling, hvis deres papirer ikke var i orden. Men da de kunne fremvise de rigtige papirer, blev de løsladt og fortsatte deres rejse, idet de måtte sætte over floder, der var så dybe, at vandet nåede dem til halsen. Da de endelig nåede Nauvoo, blev de vist op til profeten Joseph Smiths hjem og med tante Janes ord:

«Søster Emma stod i døren, og hun sagde meget venligt, at vi endelig måtte komme ind. Bror Joseph sagde til nogle af de hvide søstre, der var til stede: 'Søstre, jeg vil gerne have, at I kommer til dette værelse i aften sammen med andre søskende, som netop er ankommet.'

Bror Joseph anbragte stole rundt om i værelset, og så gik han og hentede søster Emma og dr. Bernhisel og introducerede dem for os. Bror Joseph satte sig ved siden af mig, og sagde: 'Du har været leder for denne lille gruppe, ikke sandt?' Jeg svarede: 'Jo, sir,' og så sagde han: 'Gud velsigne dig! Og nu vil jeg gerne have dig til at fortælle om oplevelserne på jeres rejse.' Så jeg fortalte alt, hvad jeg har skrevet ovenfor, og en hel del mere i alle detaljer, for mange begivenheder er siden hen gledet ud af min hukommelse. Bror Joseph lagde hånden på dr. Bernhisels knæ og sagde: 'Hvad mener du om det, dr. er det ikke tro?' Lægen sagde: 'Jo, det tør jeg nok sige. Jeg tror nok, at hvis det havde været mig, så er jeg bange

for, at jeg havde givet op og var vendt tilbage igen.」

Hele gruppen blev i profetens hjem en hel uge, indtil der kunne skaffes dem passende husly. Profeten kom ind i deres værelse hver morgen for at høre, hvordan de havde det, og gav en dag Jane, som havde mistet sit tøj på vejen, noget nyt. En anden morgen talte han et øjeblik med Emma, da han havde fundet Jane grædende, fordi alle de andre nu havde fundet et sted at være, men ikke hun, og så spurgte han Jane Manning, om hun ville bo hos dem og deres familie. Da hun sagde ja hertil, strøg, vaskede og lavede hun mad for dem og glemte aldrig Josephs og Emmas venlighed. Hun døde, trofast mod evangeliet og kirken, i april 1908, altid lykkelig for den tid, hun havde tilbragt i profetens hjem. Ved en anden lejlighed oplevede Emily Williams, en enke og endnu ikke medlem af kirken, da hun boede i Michigan, at hendes nyfødte pige blev meget syg og efter mange dages forløb måtte hun høre lægen fortælle, at der intet håb var om, at pigen kunne komme sig. Da hun hørte, at Joseph Smith var dér på egnen for at besøge noget familie, sendte hun bud til ham og bad ham komme og salve pigen. Profeten kom sammen med sin far og knælede ved den lille piges leje, lagde hænderne på hendes hoved og lovede hende, at hun ville komme sig. Emily fortæller, at barnet vendte sig, hendes anfald horte op, og hun faldt i søvn og var fuldstændig helbredt den næste morgen.'

Sådan er det tydeligt, at profeten Joseph Smith giver os allesammen et eksempel på venlighed og kærlighed til alle mennesker, som endnu i dag er en udfordring til det bedste i enhver sidste dages hellig.

SØGEN EFTER ZION 1830-1835

Glen M. Leonard

Vigtige begivenheder i 1830erne gjorde et tiår til ét af de vigtigste i mormonhistorien. Fra en lille begyndelse i Fayette i det vestlige New York voksede kirken hurtigt. Nyomvendte, der var ivrige efter at støtte, talte villigt om det gengivne evangelium med venner og naboer. De, som støttede Joseph Smith og Oliver Cowdery som kirkens 'første ældster', delte deres midler til omsorg for de fattige og hjælp til bygning af et tempel i Kirtland i staten Ohio. Den sten, der blev skåret ud af bjerget uden hænder hjælp, havde begyndt sin verdens-

omspændende mission; til at begynde med rullende langsomt men senere forøgende sin hastighed og størrelse efterhånden som tiden gik.

Mormons Bog fyldte de tidlige sidste dages hellige med fornemmelsen af at deltage i vigtige begivenheder, som skulle gå forud for Jesu Kristi andet komme. Bibelen og Mormons Bog, sammen med nye åbenbaringer, givet gennem Joseph Smith, pegede på en betydelig periode af missioneringsarbejde i de sidste dage, efterhånden som de retskafne blev indsamlet blandt de onde af alle nationalite-

ter. Som en del af det forberedende arbejde for tusindårsriget, indså de hellige, at evangeliet skulle bringes ud til de resterende folkeslag af Israels hus.

I oktober 1830 startede Oliver Cowdery, Peter Whitmer jr., Parley P. Pratt og Ziba Peterson fra New York på en mission til indianerne i det vestlige Amerika. De besøgte Cattaraugusstammen nær Buffalo i staten New York og Wyandotstammen i Ohio på deres rejse mod vest. Nybyggere var trængt så langt frem som til Missouri. Vest for den stat boede indianere, fortrængt mod vest af indtrængende pionerer. Men da Oliver Cowdery og hans kammerater nåede Missouri grænseområdet, mødte de skuffelser. Missionærerne besøgte Shawneeindianerne og samledes derefter i et råd med høvdingen over Delawarenationen. Til trods for en venlig modtagelse fra indianernes side, blev missionærerne tvunget til at forlade reservatet af regeringens indianeragenter, som sagde, at de forstyrrede freden. Denne tidlige kontakt med lamaniterne bragte derfor ikke de omvendelser, som missionærerne havde forventet. Ikke desto mindre vendte ekspeditionen kirkens opmærksomhed mod Missouri,

hvor de hellige snart skulle forsøge at opbygge en Zions by.

Missionærerne høstede en vigtig høst i Ohio. På vej mod vest havde de besøgt Sidney Rigdon, en tidligere campbellistisk prædikant og ven med Parley P. Pratt. Rigdon studerede først skeptisk Mormons Bog, indbød derefter missionærerne til at tale i hans menighed og bad snart om at blive døbt. Det gjorde også omkring 130 andre mennesker i den landsdel. Rigdon ville ikke lade sig stille tilfreds, for han havde truffet profeten. I december rejste han og en ung hattemager, Edward Partridge, sammen til familien Smiths hjem i byen Waterloo i staten New York for at træffe Joseph Smith. Profeten blev imponeret over Rigdons evner og fik snart efter en åbenbaring, der sagde, at Herren havde beredt ham 'til et større værk'. Den tidligere prædikant benyttede snart sine usædvanlige talegaver til at forklare evangeliet for andre. Og inden længe begyndte han at virke som skriver for Joseph Smith ved udarbejdelsen af en inspireret revision af Bibelen, og tjente desuden som rådgiver i Det øverste Præsidentskab.

Det umiddelbare behov for kirkens

Det skete virkelig!

Don Seegmiller

Tidligt i året 1884 var det smukke mormontempel i Logan, Utah, næsten rede til at blive indviet. . .

Mens templet var under opførelse, bad biskop Henry Ballard, som havde arbejdet på templet lige fra begyndelsen, ydnygt om, at han på én eller anden måde måtte få fat på navnene på sine forfædre, som havde levet i det fjerntliggende England.

Dagen for indvielsen af templet, og mens flere af biskop Ballards dotre var igang med deres leg. . .

Nærmede 2 fremmede mænd sig pludselig!

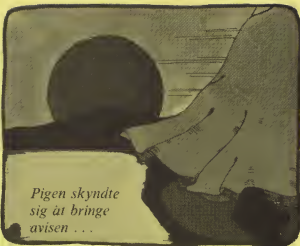

En af mændene gav den ældste pige en sammenfoldet avis, idet han sagde:

„Giv dette til din far og ikke til nogen anden. Gå hurtigt og tab den ikke.“

Pigen skyndte sig at bringe avisen . . .

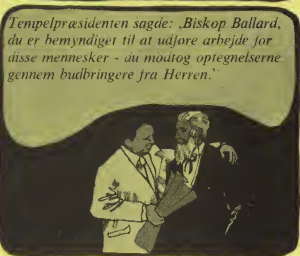
. . . hen til sin far.

Det var Newberry Weekly News, trykt i hjembyen i England blot 3 dage tidligere. (og dengang var det hurtigste, man kunne komme fra England til Utah snarere 3 uger end 3 dage) En hel side var fyldt med fødsels- og dødsdatoer af mennesker, som var begravet på kirkegården i Newberry.

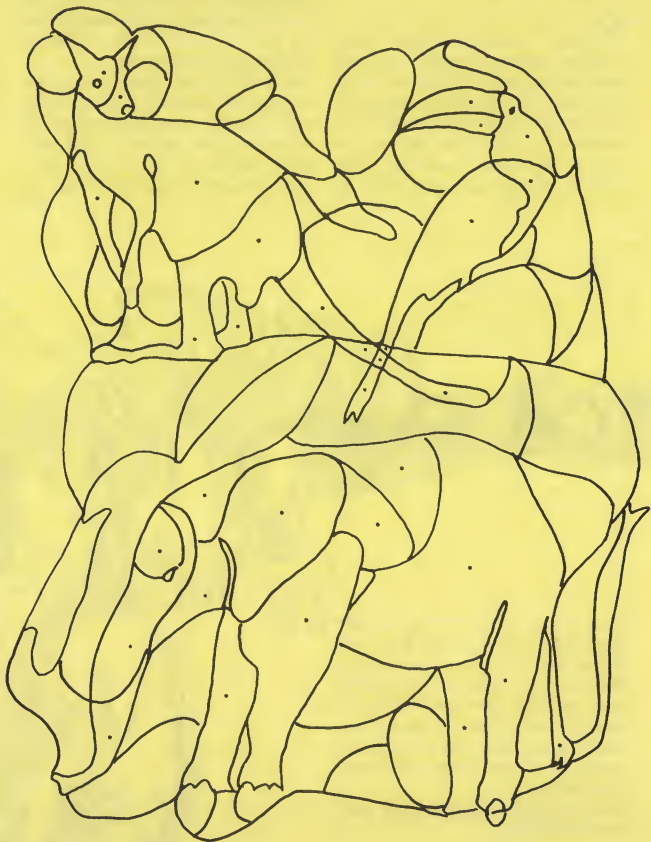

Tempelpræsidenten sagde: „Biskop Ballard, du er bemyndiget til at udføre arbejde for disse mennesker - du modtog optegnelserne gennem budbringere fra Herren.“

Farvelag de prikkeae områder og se,
hvilke ayr, du kan finne.

BARE FOR SJOV

Lammet

Margaret Allen

Nattens venlige hænder havde trukket himlens gardiner for, da Joel, den yngste af hyrderne, sad på den gallilæiske bjergskråning og kælede med sit lam. Han elskede aftenene, når stjernerne så ud som stearinlys på himlens hvælving. Han elskede også sit lam og følte sig al-

„Sådan er det altid, når himlen er skyfri,” vedblev drengen. „Men i aften synes det, som om hele himlen er faldet til jorden, og at jeg kunne klatre op ad bakken dér og række hånden ud og berøre den.”

Den ældre mand stirrede kort opad og stod helt forbløffet. Men da han var en mand, som ikke havde fået udviklet megen talekunst, sagde han bare: „Det gør det bestemt, min søn.” Med lammet trykket ind til sig og

drig ensom, når det morede sig sammen med ham de lange dage. I de kolde nætter var dets varme krop en trøst for ham, men nu, da lammet sov, var Joels øjne vidt åbne og undrende. „Himlen er usædvanlig lys i aften, far,” sagde Joel til den høje mand, som stod ved hans side så ret som et træ.

„Det er Guds herlighed, min søn,” svarede hyrden.

med sin hyrdekappe omkring det, lagde drengen sig på ryggen på jorden for bedre at kunne se himlens herlighed.

Ligesom mange andre hyrder undrede Joel sig over stjernerne. Han mente, at én eller anden udvalgt en dag kunne lære Guds plan for jorden at kende ved at studere disse himlens vinduer. Og derfor udsøgte drengen hver aften de bekendte stjerner og ledte efter nye at kunne huske.

Joel udsøgte sig sin yndlingsstjerne, den lyse deroppe på den østlige himmel. Han havde fantaseret sig til mange historier om den stjerne. Den var en engel, hvis mægtige sværd ville udrydde den onde. Eller den var en ædel prins, der kom i herlighed for at udfri sit folk fra undertrykkelse og for at ære dem, som tjente ham. Joel længtes efter at tjene den elskede prins - at nedlægge sit liv, hvis det blev nødvendigt, for sin Herre. Med disse tanker i sine vågne drømme, lukkedes hans øjne, og han faldt i søvn.

Pludselig vækkede lyden af mange stemmer Joel; det var ikke den stille summen fra vagtsomme hyrder men en ophidset sammenblanding af stemmer.

„Lad os tage afsted,” sagde en. „Lad os skynde os!”

„Det er et tegn, et virkeligt tegn fra Gud,” sagde en anden.

Hyrderne havde slukket deres ild og trak kapperne omkring sig, efterladende bare en enkelt til at vogte over fårene.

Da Joel så op, blev han næsten blændet af den lysstribе, der tegnede sig tværs over midnatshimlen. Det var,

som om himlens dør var åben, og dens herlighed skinnede igennem den.

Lysvågen kom Joel nu op at stå. 'Hvad er det, far? Hvor kommer det fra?' Han løftede lammet op i sine arme.

Far lagde armen om sin søns skulder og sagde med en stemme, der var stærkt bevæget: 'Kom, Joel, endelig langt om længe er det tegnet!'

Mand og dreng skyndte sig efter de andre, idet de fulgte lysets retning. Der var mørkt i krogården, da de kom dertil, og daggryet lod endnu vente på sig. Selv kamelerne sov, lænet om mod ydermuren. Imidlertid forekom stalden på en mærkelig måde at udstråle lys.

Joel var forbløffet. Havde en gnist måske sat ild i staldens solbrændte tømmer, tænkte han? Men nej, der var heller ikke flammer i det letantændelige strå. Det var lyset fra himlen, der skinnede gennem ligesom middagssolen. Hyrderne faldt på knæ, for de var ydmyge mænd, og de var klar over, at de stod på hellig grund.

En mand stod ved stalddøren. Som om han ventede gæster, bød han dem komme indenfor.

Kunne det spædbarn være Prinsen, sit folks Frelser? Nej, det kunne ikke være rigtigt - en konge født i en stald! Det var et sted for ydmyge hyrder. Og dog, der var jo det tegn! Det måtte bestemt være fra Gud, noget helligt. Joel følte sig meget bæret over at være her. Hele hans hjerte følte lyst til. at råbe det ud, dette vidunder. Lammet føltes varmt mod hans bryst.

Han så op og lagde mærke til, at hans far nikkede, som om han vidste, hvad drengen tænkte. Joel holdt lammet endnu nærmere ind til sig, ventede lidt, og så hviskede han: 'Han ville nok føle sig kold uden mig.'

„En seng i hoet vil være varm, min son.“

„Men han ville græde, hvis jeg forlod ham.“

„Duerne vil synge ham i sovn.“

„Men han ville jole sig alene.“

„Dette barn vil også elske ham, min son.“

Knugende lammet ind til sig i et kærligt favntag nærmede Joel sig krybben og lagde lammet foran det lille barn.

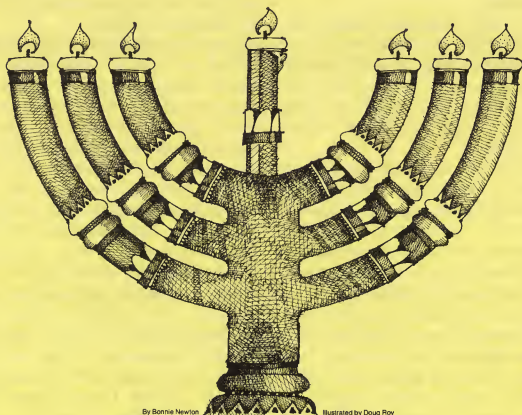
Moderen smilede stille, og nu følte Joel sig ikke længere ked af det. Hans hjerte var ved at sprænges af glæde, da han så ind i øjne, der var fyldt af forståelse og kærlighed. Det var, som om hun vidste, hvad det betød at give det, man holdt allermost af, og at der i dette lam, ligesom i spædbarnet, gemte sig livets fornyelse, som altid er verdens håb.

Fars hånd var varm og venlig, da han førte Joel ud af stalden, forbi de sovende kameler og ud i den åbne gård. Luften var klar som før. Himlens herlighed skinnede stadig over dette ydmyge sted.

Manden og drengen stod stille og lyttede. Var det musik, de hørte? Var det et himmelsk kor? Kunne stjernerne synge sådan? Joel vidste det ikke. Han spekulerede på, om det kunne være selve den mærkelige nye musik, som fyldte hans eget hjerte.

GLÆDELIG HANUKKAH!

Bonnie Newton

På den tid af året, hvor kristne ønsker hinanden Glædelig Jul, hilser jøder over hele verden deres venner med et *Glædelig Hanukkah*. (lysets fest eller indvielsens fest) Under denne højtideligholdelse får børnene gaver, og de optræder med skuespil og tableauer. Jøderne giver

også gaver til de fattige og indsamler penge til projekter, der trænger dertil.

Hvis I kunne se indenfor i hjemmet hos nogle af jeres jødiske naboer en aften i de 8 dage, Hanukkah varer, ville I se forældre og børn samlet omkring en smuk kandelaber. Den

første aften tændes kun ét lys i den 8-armede stage; den næste aften et andet lys, og så videre, indtil 8 lys oplyser det lykkelige hjem. Det niende lys, hvorved de andre tændes, kaldes shammas.

Mens lysene brænder, synger folk, leger og spiller, fortæller historier og får serveret særlige Hanukkah-lækkerier som f.eks. latkes (kartoffelpandekager) med en klat sur fløde. De spiser også småkager forment som løver.

Hanukkah er til minde om genindvielsen af Guds tempel efter en meget vanskelig tid i jødernes historie. I 168 f. Kr. indvaderede Antiochus Epiphanes IV, en græsk-syrisk konge, Palæstina og indtog Jerusalem. Han erobrede det jødiske tempel og fyldte det med hedenske guder. Derefter forsøgte han at få jøderne til at opgive deres tro på Jehova og i stedet at tilbede de guder, han havde opstillet. Men jøderne nægtede at opgive deres religion. En ældste i Palæstina ved navn Mattatias modsatte sig tyrannen og opfordrede jøderne til oprør.

De fulgte ham ind i Judæas bjerge, hvor Judas Makkabæus, én af Mattatias' 5 sønner, oprettede en hær. Judas kaldtes Makkabæus, der betyder 'den hamrende', på grund af de slag, han slog for frihed.

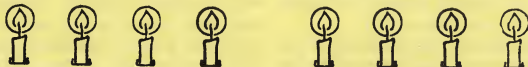
I 3 år bekæmpede jøderne Antiochus. Skønt de var meget underlegne i antal og dårligt udstyret, førte

Makkabæus dem til mange sejre over den mægtige græsk-syriske hær. Til sidst generobrede de Jerusalem. Jøderne udrensede øjeblikkeligt templet for alle de hedenske guder og gjorde det endnu engang til et hus til tilbedelse af Gud.

Så proklamerede Judas, at der skulle holdes en fest til genindvielse af Guds tempel, og for at tænde en evigtvarende ild, der skulle brænde foran alteret. Imidlertid, fortælles det, kunne der kun findes olie nok til at brænde én lampe én enkelt aften. Trofast blev lampen tændt, og som ved et mirakel vedblev den at brænde i 8 dage, indtil der kunne skaffes en ny forsyning af olie. Så længe lampen brændte, festede folket.

Under Hanukkah-helligdagene genindvier det jødiske folk, til højtideligholdelse af denne mindeværdige begivenhed, sig selv til idealerne tro og mod, selv om de står over for fjender. Denne glædens tid og gave-uddeling indbefatter den traditionelle leg, der kaldes dreidel, der er en lille 4-sidet top, der spindes med hånden. Siderne er beskrevet med 4 hebraiske bogstaver, der er forkortelser af ordene: Naze godolla høya sha. (et stort mirakel skete dér) Præmier uddeles i henhold til, hvilken side af toppen, der er op, når den holder op med at snurre.

Det er let at forstå, hvorfor jøderne er stolte af deres historie, og hvorfor de så glade tænder lysene.

På gruna af forfølgelserne arev Joseph Smith de hellige vestpå - mod Zion. Et uberørt lana hvor de kunne leve i fred og glæde - et lana mod vest, som Herren havde åbenbaret til ham. Maleri af C.C.A.Christensen.

---

medlemmer i staten New York var et indsamlingssted, og åbenbaringer identificerede to steder. Det ene af disse var i det vestlige Missouri på et sted nær ved byen Independence i Jackson amt. I løbet af sommeren 1831 besøgte profeten og andre området og udvalgte et sted, hvor en gruppe hellige, der var udvandet fra byen Colesville i New York, kunne bosætte sig. De kaldte stedet - der indbefattede Independence - for Zion, the Center Place, fordi en åbenbaring identificerede det som Det ny Jerusalems fremtidige hovedstad.

Joseph Smith anbragte en hjørnesteen for et Zions tempel og ordinerede Edward Partridge til biskop, med pligt til at sørge for de timelige behov. Han var kirkens første biskop.

Imens etablerede andre omvendte fra New York i det nordlige Ohio, nærmere betegnet i Kirtlandområdet, en anden mormonmenighed. Der sluttede de sig sammen med de nye omvendte fra Ohio og etablerede, hvad de planlagde som et midlertidigt samfund, mens de afventede den forventede emigration til Zion. Joseph Smith flyttede med sin familie til Ohio, og fra det tidspunkt og indtil 1838 var Kirtland kirkens hovedkvarter.

Åbenbaringer og oversættelser

Kirtlandperioden i mormonhistorien var fuld af spændende religiøse oplevelser for kirkens medlemmer. De hellige i Kirtland blev vidner til en udøsen af åndelige gaver, drog fordel af hyppige åbenbaringer, der skulle vejlede den nye kirke, og oplevede vigtige udviklinger i mønstret for kirkens styrelse.

Blandt de tidlige omvendte i Ohio var Luke S. Johnson. Hans forældre, som ejede en stor gård ikke langt fra Hiram i samme stat, besøgte profeten i Kirtland. Den ældre fru Johnson led af kronisk gigt og havde været ude af stand til at benytte én af sine arme i 6 år. Under besøget tog profeten fru Johnson i hånden og erklærede: 'I Herren Jesu Kristi navn befaler jeg dig at blive rask.' Fru Johnson var øjeblikkeligt helbredt. Begivenheden efterlod et vedvarende indtryk på øjenvidner som bevis på præstedømmets magt. Dette mirakel efterfulgtes af andre tilkendegivelser om forskellige åndelige gaver hos de sidste dages hellige. Men da tidligere medlemmer af den fra England kommende sekt 'The Shakers' forsøgte at imitere de virkelige gaver med såkaldte 'åndelige operationer', som de kendte fra deres tidligere religion, blev de af profeten tilrettetvist for deres tåbelige rullen-rundt og ansigtsgrimasser.

Imitatorer forsøgte også at hævde at de havde fået åbenbaringer for kirken. En vis Mrs. Hubble hævdede blandt andre ret til at lede de hellige i Ohio. Mod sådanne indbrydere erklærede profeten ved åbenbaring, som han havde gjort før, at Herren havde udpeget kun ét menneske til den rolle. Gennem Joseph Smith vejledede nutidsåbenbaring de hellige i deres personlige tilværelse, instruerede dem med hensyn til kirkelige procedurer og forkyndte lærdomme.

I 1830'erne udvidede profeten den lærdomsmæssige forståelse ved at gengive verden hellige skrifter, der formodedes tabt for bestandig. To af dem var Enoks profeti og Moses' syner og skrifter, senere indsat i Den kostelige Perle. I sommeren 1830 begyndte han sin revision af Det gamle og Det nye Testamente. Han arbejdede på dette projekt i omkring 2 år og rettede vers, der var blevet forvanskede ved tidligere oversættelser. I denne

periode modtog Joseph Smith også mange betydningsfulde åbenbaringer, hvoriblandt synet om graderne af herlighed (L&P. 76), en profeti om krig (L&P. 87), visdomsordet (L&P. 89), og vigtige sandheder om menneskets forhold til Gud. (L&P. 93)

Lige fra begyndelsen søgte de hellige at få eksemplarer af profetens oversættelser og åbenbaringer. Så tidligt som i 1830 begyndte han at arrangere åbenbaringerne med udgivelse for øje. Han foretog rettelser i de åbenbaringer, der var samlede til den planlagte Befalingernes Bog, og tilføjede et åbenbåret forord og appendix i november 1831. Trykningen af det nye bind med hellige skrifter var omkring $\frac{2}{3}$ færdig i juli 1833, da en pøbelhob ødelagde kirkens trykkeri i Independence. Nogle få sæt af de færdigtrykte ark blev reddet af medlemmer, men yderligere forsinkelser på mere end 2 år muliggjorde yderligere forandringer i bogen. Profeten øgede samlingen, tilføjede adskillige belærende foredrag, der kendes som 'Forelæsninger over troen', og han ordnede åbenbaringerne i næsten kronologisk orden. Bogen blev udgivet i efteråret 1835 under titlen 'Lære og Pagter' (Doctrine and Covenants' Mens profetens tilhængere ivrigt afventede hans åbenbarede erklæringer, gjorde mange naboer nar ad begrebet nutidsåbenbaringer og alt, hvad det indebar. Aviser i Ohio latterliggjorde mormonerne for deres tro, og præster af anden tro sluttede sig til kritikken og ledede somme tider koret af fordømmelse. Modstanden førte somme tider til fysisk vold. Det mest kendte tilfælde fandt sted om natten den 24. marts 1832, mens Joseph Smith og hans familie boede i John Johnsons hjem i Hiram i staten Ohio. Den nat trak en pøbelhob på mere end en snes mand profeten og Sidney Rigdon ud af deres senge, tog kvælertag på dem, til de besvimede, hvorefter de trak

dem ind på en nærliggende mark. De kradsede profeten kraftigt med fingernegle, forsøgte at tvinge syre ind i hans mund og oversmurt derefter hans nøgne krop med tjære, som de så 'pyntede' med fjer. Ældste Rigdon blev efterladt helt omtåget som følge af, at de havde ladet hans hoved hoppe op og ned mod jorden. Da profeten en uge senere drog derfra på et nyt besøg til Missouri, forfulgte hans modstandere ham. Han søgte beskyttelse på en floddamper og nåede sit bestemmelsessted i sikkerhed. Derefter udbad han sig næsten altid livvagter til at beskytte sig mod trusler om lynching og attentater.

Vanskeligheder som disse standsede ikke hans anstrengelser for at få offentliggjort de gode nyheder om genoprettelsen. Kirkens bogtrykkerier i Missouri og Ohio udgav en salmebog, redigeret af profetens hustru, Emma, samt nye udgaver af de hellige skrifter og startede avisen 'The Evening and The Morning Star', den første kirken har udgivet. Missioneringsarbejdet udvidedes tidligt i 1830'erne. Korttidsmissionær-ekskursioner var almindelige, når ældster rejste til nærliggende byer i mindre

C.C.A. Christensens maleri aer viser Joseph og Hyrum Smith jorkyndenaæ til inaiianerne.

travle perioder på deres landbrug. Mere langtrækkende missionærer bragte evangeliet ud til alle de daværende stater i unionen og Canada.

Organisering af riget

Et centralt ene både i åbenbaringerne og forkyndelsen i 1830erne var, at det samlede Israel i vor tid skulle oprette Herrens rige som forberedelse til tusindårsriget. Dette rige, Jesu Kristi genoprettede kirke, var organiseret omkring principper og mønstre, der var bekendtgjort ved åbenbaring. Bogen Lære og Pagter fra 1835 indeholdt de tidligste af Herrens instruktioner om kirkestyrelse, indbefattende henvisninger til loven om opofrelse og forvaltning og til de præstedømmelige embeder.

Herrens ideelle mønster for økonomiske affærer var fremsat i åbenbaringer 1831 og 1832. Det blev kaldt loven om opofrelse og forvaltning. Kirkemedlemmer, der indvilligede i at efterleve den nye økonomiske orden, indviede deres ejendomme og personlige ejendele til kirken. Til gengæld overlod biskoppen hvert medlem en arv, eller en forvaltning, bestående af ejendom og varer 'tilstrækkeligt for ham selv og hans familie'. (Se L&P. 42:30-32) Overskud blev givet til dem, der havde mindre end det nødvendige, til de fattige og benyttet til at financiere kirkens udgivelser og støtte til kirkens fuldtidsembedsmænd. Efter den oprindelige opofrelsespagt, forventedes det, at medlemmerne hvert år gav deres overskud til biskoppen.

Loven om helliggørelse og forvaltning indførtes både i Ohio og i Missouri. Nogle af de hellige demonstrerede der uvilje mod at efterleve loven, og der indførtes en række tilpasninger. I 1838 indførtes et mindre krævende system, loven om tiende. (L&P. 119)

Styringen af helliggørelse og arv var biskoppens ansvar. I denne periode be-

handlede biskop Partridge timelige af-færer i Missouri og biskop Newell K. Whitney det samme i Ohio. Disse biskopper havde regional jurisdiktion. De var blandt adskillige nye præstedømmeledere, der udnævntes i 1830erne til at styre den voksende kirke.

Før 1831 bestod den præstelige opganisation kun af ældster, præster, lærere og diakoner, ledet af et dobbelt præsidentskab af 'første' og 'anden' ældster. I løbet af de næste 4 år introducerede Joseph Smith adskillige nye præstedømmeembeder og lederskabsvorummer. Af særlig betydning var ordinationen af de første højpræster ved en særlig konference i Kirtland den 3. juni 1831, og deres efterfølgende udpegelse af præsiderende embeder.

Den præsiderende organisation antog hurtigt det mønster, den har fulgt siden Kirtlandperioden. Den 25. jan. 1832 blev Joseph Smith opretholdt som præsident for det højere præstedømme, og i løbet af 6 uger blev Sidney Rigdon og Jesse Gause udpeget til at fuld-stændiggøre Det øverste Præsidentskab. Gause tjente i mindre end ét år, blev utilfreds og erstattet af Frederick G. Williams. Det øverste Præsidentskab præsiderede over hele kirken og tjente også som præsidentskab over Kirtland stav, assisteret af et højråd, der blev organiseret den 17. feb. 1834. Den samme julimåned blev et stavspræsidentskab og et højråd organiseret i Clay County i staten Missouri. Det blev begyndelsen til staven som en administrerende enhed i kirken.

Et andet nyt embede, der blev introduceret ved åbenbaring, var patriarkens. Joseph Smith sen. modtog udpegelsen den 18. dec. 1833. I feb. 1835 tilføjedes 2 nye generalkvorummer, nemlig De tolv Apostles og De Halvfjerds'.

De tre vidner til Mormons Bog udvalgte de første apostle, idet de valgte en hengi-

ven gruppe unge mænd mellem 24 og 35 år. Ikke alle disse mænd forblev trofaste til enden, men blandt dem var Brigham Young, der senere blev Joseph Smiths efterfølger som præsident over kirken. Ikke længe efter deres ordination organiseredes de nye apostle af Joseph Smith i et mønster af senioritet i henhold til deres alder. Listen omfattede: Thomas B. Marsh, David W. Patten, Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Hyde, William B. M'Lellin, Parley P. Pratt, Luke S. Johnson, William B. Smith, Orson Pratt, John F. Boynton og Lyman E. Johnson.

Det var også i februar 1835, at Joseph Smith kaldte de første halvfyrdser og organiserede dem med 7 præsidenter over hvert kvorum. Præsidenterne over De halvfyrders første Kvorum skulle lede alle de halvfyrders, som skulle assistere De tolv med at udbringe evangeliet til hele verden. Åbenbaringer i 1832 og 1835 definerede de nye præstedommelederes opgaver og ansvar. Disse åbenbaringer findes i afsnittene 84 og 107 i Lære og Pagter.

Uddrivelse af Jackson County

Mens disse administrative udviklinger fandt sted i Kirtland, mistede de hellige i Missouri deres oprindelige krav på Zions land. I 1833 opridsede Joseph Smith mønsteret for Zions By og dets templer. Byen skulle være 2,59 kvadratkilometer stor med blokke på 4 hektarer og med 24 templer, 12 på hver af 2 blokke. Men dette fremtidsbillede af hovedstaden i tusindårsriget måtte udskydes på grund af konflikt mellem de sidste dages hellige og de ældre nybyggere i Missouri.

De oprindelige ikke-mormon nybyggere i grænselandet følte sig truede af tilstrømningen af mormon nybyggere. De hellige opkøbte hurtigt ejendom i Jackson County og ville snart være flere

end de gamle. Mormonerne ville komme til at dominere handel og de politiske valg. Derudover var de lokale borgere mistænkelige over for mormonernes religiøse belæringer om Zions indsamling, helliggørelse og nye åbenbaringer. Mange af de nyomvendte sidste dages hellige kom fra de nordlige af de forenede stater, mens mange af de 'gamle' missourianere var tilhængere af de sociale systemer i de sydlige stater.

Missouris borgere var især sensible over spørgsmålet om de frie negre, og stavens love begrænsede deres mulighed for at komme ind i Missouri. Spørgsmålet var ét af hovedemnerne for stridighederne da fjendtlighederne mod mormonerne brød ud i juli 1833. I adskillige måneder før dette, havde visse indflydelsesrige af de 'gamle' nybyggere i Missouri søgt måder at få fjernet deres uønskede nye naboer. De omdelte antimormon-artikler og tilbageviste nogle få overivrige helliges pralerier om, at ikke-mormonerne eller den ikke-jødiske befolkning ville blive trunget til at forlade deres land. I juli måned bragte kirkens avis *The Evening and Morning Star* en artikel, der forklarede staten Missouris restriktioner af indvandringen af frie negre. Lokale beboere opfattede den som en opfordring til indvandring og på den måde en trussel mod deres eget slavehold. Avisens redaktør, William W. Phelps, skrev hurtigt en forklarende artikel, men ophidsede borgere var allerede mødtes for at udarbejde et manifest eller 'hemmelig aftale', der forlangte uddrivelse af de hellige.

Missourianerne mødtes i offentlige møder senere den måned for at vinde støtte til deres ultimatum. De opfordrede SDH nybyggere til at sælge deres jord og forretninger og virksomheder og forlade landet. Da de lokale kirkeledere afviste den plan, ødelagde utålmodige missourianere trykkeriet og gik også til

Sidst i marts 1832 i Hiram, Ohio nær Kirtland, mens Joseph Smith lå og sov efter at have været oppe det meste af natten med et sygt barn, brød 12 mænd ind i værelset og greb ham og Sidney Rigdon og trak dem ud på en mark. Her rev de tøjet af ham, slog og rev ham og dyppede hans forslåede krop i varm tjære og rullede ham i fjer. Alligevel viste han sig i kirken den næste dag forkyndte på en rolig måde uden at nævne det han og Sidney havde været igennem den foregående nat. Maleri af C.C.A. Christensen

angreb på andre mormonvirksomheder. Edward Partridge og Charles Allen blev oversmurt med tjære og rullet i fjer på rådhuspladsen. Tre dage senere tvang en pøbelhob under trussel af ladte geværer de kirkelige myndigheder til at underskrive et løfte om at evakuere al mormonejendom senest det følgende forår.

Kirkelederne i Jackson County appellerede om beskyttelse hos Missouris guvernør, Daniel Dunklin. Statslige myndigheder henviste de hellige til at søge hjælp ved de lokale domstole, og det gjorde de. Samtidig bekendtgjorde de deres hensigt om at ville forsvare deres hjem og ejendom og begyndte at bevæbne sig. Missourianerne opfattede dette som en overtrædelse af løftet om, at mormonerne ville evakuere området. Den 31. okt. fandt den første af adskillige gengældelses-handlinger mod mormonerne sted. Omkring 50 mænd angreb en koloni ved Big Blue River, 13 km. vest for Independence; de ødelagde huse og piskede adskillige mænd. I løbet af mindre end en uge reagerede mormonindbyggere i Independence på trusler mod dem ved at flygte fra deres

hjem. Ved et sammenstød ved Big Blue River den 4. nov. Blev mænd på begge sider dræbt under skududveksling.

Lilburn W. Boggs, viceguvernør i staten Missouri og bosiddende i Independence, virkede som mellemmand mellem de stridende parter. Han overtalte de hellige til at aflevere deres våben og forlade landet i fred i løbet af 10 dage. Lokale kirkeledere indvilligede i denne plan, men forfølgelserne vedblev. Mænd, kvinder og børn pakkede i hast deres ejendele og spredtes i forskellige retninger for at søge beskyttelse. Det største antal flygtede direkte mod nord over Missourifloden og ind i Clay County, hvor beboerne af hovedbyen, Liberty, tilbød arbejde, husly og forsyninger. Flygtningene flyttede ind i forladte slavehytter, byggede primitive hytter og rejste telte. Da foråret kom, lejede de jord og fandt arbejde.

Den utidige flytning fra Jackson County bekymrede profeten stærkt. Ikke blot havde den forårsaget lidelser for de hellige, men den havde også afbrudt planerne om at etablere et centralt indsamlingssted. Han tilrådede flygtningene at fortsætte deres juridiske kamp for at til-

bagevinde deres ejendom og få erstatning for ødelæggelserne. De hellige bad Missouri-regeringen skaffe militærbeskyttelse, når de genindtog deres hjem, og den indvilligede heri men sagde, at det ville blive den fjendtligt indstillede Jackson County garnisons soldater. Mishandling af vidner i retten fik kirkelederne til at opgive det forsøg. De appellerede til Andrew Jackson, De forenede Staters præsident, men regeringen i Washington var stærkt forpligtet til en politik, der sikrede de enkelte staters selvstændighed, hvorfor de føderale myndigheder var uvillige til at blande sig i lokale forhold. I stedet sendte de spørgsmålet tilbage til staten Missouri. Mens disse muligheder forsøgte, organiserede Joseph Smith en frivillig hær af sidste dages hellige, der skulle hjælpe med at tilbagevinde Zions land. Februar 1834 havde han samlet en fortpop fra Kirtland og de østlige forenede Stater. Andre enheder sluttede sig senere til på den 1600 km. lange vandring til Missouri. De 205 frivillige, der kaldtes Zions Lejr, havde i sinde at samarbejde med lokale soldater i Missouri for at opfylde guvernør Dunklins løfte om en fredelig beskyttelse af mormon flygtningene. Men guvernøren trak sit løfte tilbage. Han frygtede for, at et samarbejde med de sidste dages hellige ville få misfornøjede missourianere til at starte en borgerkrig. I stedet opfordrede han de hellige til at sælge deres omstridte land og flytte andetsteds hen. Repræsentanter fra begge sider mødtes den 16. juni 1834 i retshuset i Liberty. Kirkelige talsmænd tilbød at udkøbe de gamle nybyggere, men de nægtede at sælge. De hellige ville ikke indvillige i at sælge deres jord, og derfor endte forhandlingerne uden resultat. Nogle få dage senere modtog Joseph Smith, ved Zions Lejrs endelige ankomst til Fishing River ganske nær ved Jackson County,

en åbenbaring, der henviste de hellige til midlertidigt at udsætte deres krav på deres jord. En uge senere hjemsendte han de frivillige. Mange af dem drog efterhånden tilbage til Kirtland i små grupper, mens andre forblev i Missouri. De hellige fra Missouri blev i 2 år i Clay County, Missouri. Men da de tidligere beboere dér begyndte at rejse indvendingerne mod, at de bosatte sig permanent, medvirkede de statslige myndigheder ved endnu en flytning. Denne gang fik de hellige et tyndt befolket område længere mod nord. Med støtte fra lokale politikere oprettede regeringsmyndighederne 2 nye amter i Missouri. Lungs Shoal Creek i det nye Caldwell amt, opbyggede de hellige byen Far West. Den blev det nye, vestlige indsamlingssted for de hellige, og i løbet af 2 år boede der her næsten 5000 medlemmer af kirken. Far West havde sine egne forretninger og smedier, hoteller, trykkerier og skoler. Andetsteds i Caldwell County (amt) og i det andet nye amt, Daviess County, oprettede de hellige små samfund. Ét af dem var Adam-ondi-Ahman, der blev startet i 1838. Tempelgrunde blev udvalgt både i Far West og i Adam-ondi-Ahman, men ingen af dem blev bygget. Grunden var overfald fra pøbelen og den endelige uddrivelse af de hellige fra staten Missouri.

Genbosættelsensanstrengelserne i Missouri og den efterfølgende usikkerhed med hensyn til mormonplanerne gjorde det dobbelt vigtigt, at de hellige i Ohio opretholdt et stabilt sidste dages hellig center i Kirtland og fik bygget et tempel. Men vanskeligheder med apostasi og økonomiske problemer i Kirtland optog de hellige i midt-trediveerne. Tilsidst blev Kirtland forladt omtrent samtidig med de nordlige Missouris bosættelser i endnu en søgen efter et tilflugtssted i Nauvoo, Illinois.

(Vil blive fortsat.)

ZIONS LEJR

Ronald W. Walker

Den march, som Zions Lejr foretog, var ikke let for de 200 mænd som travede de 3200 kilometer. Brigham Young erindrede sig besværlighederne med at gå fra Ohio til Missouri og tilbage igen - fra 50 til 65 km. om dagen - i 3 måneder. Bagagevogne måtte trækkes gennem mudderhuller. Ofte måtte 20 til 30 mand i fællesskab trække en vogn op ad en bakke. De stærke måtte hjælpe de svage og lamme. 'Det var sjældent, at jeg lagde mig til at sove før kl. 11 eller 12 om aftenen', fortæller ældste Young, 'og vi stod altid meget tidligt op om morgenen. Lejrhornet gjaldede mellem 3 og 4 om morgenen.' (*Journal of Discourses* 4:101-102)

Det var en lærerig tid og en prøve på ens styrke. Engang rådede Joseph Smith mændene til ikke at dræbe noget dyr, undtagen det var nødvendigt for at få dækket fødebehovet. 'Når menneskene mister deres onde dispositioner og hører op med at ødelægge dyrene, kan løven og lammet ligge sammen.' (*Documentary History of the Church*, 2:71-72) Brigham Young lyttede til profeten Joseph og lærte. Engang da ældste Young bredte sit sovetæppe ud over højt og tykt præriegræs, rullede en klapperslange sig sammen og vendte sig truende mod ham. Brigham råbte til en ven i nærheden og bad ham: 'Tag denne slange og bær den væk og sig til den, at den ikke må komme tilbage; og at den skal sige til sine venner, at de ikke må komme ind i vores lejr i aften, for ellers vil én eller anden dræbe den.' Hans kammerat samlede pligtskyldigst slangen op og bær den uden at beskadige den et godt stykke vej bort fra lejren. (*Journal of Discourses* 17:40)

Brigham Youngs naturlige evner bragte ham hurtigt i forgrunden. Han valgtes til én af lejrens kaptajner. Ofte prædikede

han. Til tider var det hans opgave at skaffe forsyninger. Altid betragtede han og lærte af Joseph Smiths lederevner. Men ikke alle mændene rettede sig efter Josephs ledelse uden at knurre. Marchens vanskeligheder fik åndeligt svage mænd til at klage. 'Vi måtte finde os i urolige, utilfredse og misfornøjede ånder', fortæller Brigham Young. 'Dette var første gang, vi nogen sinde havde rejst sammen i et stort kompagni. . . Broder Joseph ledede, rådede og vejledte kompagniet og tilfredsstillede disse urolige, dårligt disponerede personer.' (*Journal of Discourses* 10:20)

Utilfredsheden voksede, da Zions lejr undlod at hjælpe de hellige i Missouri. Den oprindelige plan havde været, at statsmilitsen skulle genindsætte mormonerne i deres ejendomme i Jackson County, og at Zions lejr skulle rejse fra Kirtland for at forsvare de hellige, efter at de havde genvundet deres ejendomme. Men i sidste øjeblik undlod guvernøren i Missouri at udkalde militsen. Snarere end at angribe missourianerne fik Joseph Smith af Herren besked på at opløse lejren og lade den vende tilbage til Ohio.

Efter at være kommet tilbage til Kirtland, var der mange, der hånede Brigham Young for at være gået vestpå med lejren. 'Hvem har det gavnet?' fortæller han, at de spurgte. 'Hvis Herren virkelig befalede dem det, hvad formål har han så haft med at gøre det?' Men Brigham kendte til de værdifulde erfaringer, han havde indhentet. 'Jeg fortalte disse brodre, at jeg var blevet godt betalt - betalt med gode renter - ja, at mit bægter flød over med kundskab, som jeg havde modtaget ved at rejse sammen med profeten.' (*Journal of Discourses*, 10:20)

Adskillige måneder senere modtog Joseph Smith en åbenbaring, der gav ham besked på at organisere et kvorum af 12 apostle. Den 14. feb. 1835 var Brigham Young én af disse udvalgte. Hans slid under Zions lejrs march havde været overbevisende for både Joseph og for Herren.

VI LEDES VED ÅBENBARING

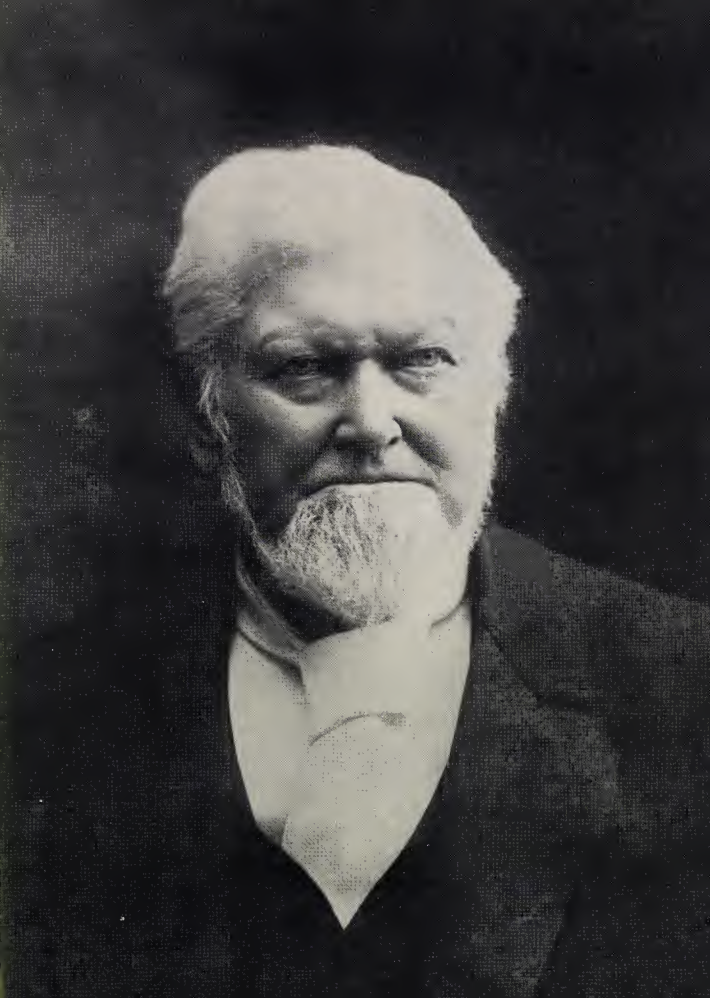
Wilford Woodruff

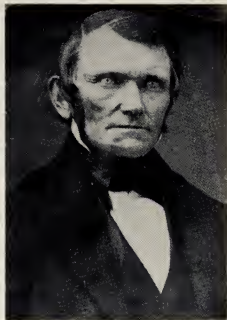
Tale holdt af præsident Wilford Woodruff ved Cache stavs-konference holdt i Logan, Utah, søndag eftermiddag den 1. nov. 1891.

I morges, før jeg kom til møde, studerede jeg med stor interesse nogle malerier af broder Moses Thatcher - 'Kristus foran Pilatus' og 'Kristus på Golgata'. Jeg tænkte ved mig selv, da jeg så på dem, at Frelseren, som broder Joseph F. Smith har sagt 'steg ned under alle ting'. Han kom her ned på jorden, blev født af en kvinde, i en tid, som Faderen havde udpeget, og modtog et jordisk legeme . . . Tænk et øjeblik på den korte tid, han arbejdede i kødet efter sin udpegelse af Faderen . . . tre og et halvt år. Tænk på de lidelser, han måtte gennemgå, det arbejde han udførte . . . organiseringen af Guds kirke, udpegelsen af De tolv Apostle, af de halvfjerds . . . og på de få disciple, der fulgte ham i den periode. I husker nok, at ikke alene han selv blev dømt og korsfæstet, udgydende sit blod til verdens forløsning, men samtlige apostle blev dræbt for Guds ord og Jesu Kristi vidnesbyrd, med undtagelse af Johannes Åbenbareren. De kunne ikke dræbe ham, Herren havde udpeget ham til at leve; ellers ville også han være blevet slået ihjel. Da jeg betragtede Frelseren, naglet til korset, . . . tænkte jeg på vor egen tilværelse i disse bjerge. Vi har været gennem 60 år som et folk, og hvorfor har I præsidentskabet med jer i dag? Hvorfor har I apostle levende midt

iblandt jer, gående på gaderne i frihed, efter 60 år? Hvorfor har I henved 200.000 sidste dages hellige samlet sammen i disse bjergenes dale, midt i en generation på 60 millioner mennesker? Det er et spørgsmål, som burde besvares i hver eneste sidste dages helliges tanker. Der er en mening, brødre og søstre, med alt dette. Vi lever i en anden uddeling og på en måde, under andre forhold, end Frelseren og apostlene gjorde. Den tid var en opofrelsens tid. De hellige mænd, som bar apostelskabet dengang, var rede til at give deres liv sammen med Frelseren, og deres tilværelse blev kort, sammenlignet med Guds kirkes historie i vore dage. De blev allesammen, med én enkelt undtagelse, slået ihjel, og Gud tog dem til sig.

Han tog også præstedømmet fra jorden, og det forblev i Gud Faderen og hans Søn Jesus Kristus indtil 1829. Mange århundreder gik. Millioner af mennesker blev født, opholdt sig på jorden, døde og gik ind i ånderverdenen, og ikke én eneste sjæl, såvidt som vi har kundskab om det, havde magt og myndighed til at gå ud blandt menneskene og administrere evangeliets ordinanser på liv og frelse. Der var, uden tvivl, millioner af gode mænd, som handlede i henhold til deres bedste forståelse givet dem. Der

Wilford Woodruff, 46 år gammel

Herren er med os, og han har været med os lige fra begyndelsen. Denne kirke er aldrig en dag blevet ledet ved andet end åbenbaring. Og han vil aldrig forlade den. Det betyder ikke noget, hvem der lever, eller hvem, der dør, eller hvem, der er kaldet til at lede denne kirke, de er nødt til at lede den ved inspiration fra den almægtige Gud.

var sådanne mænd som John Wesley, Martin Luther, Wycliffe, Zwingly, Melancthon og tusinder af andre, som stod frem i deres tid og prædikede evangeliet i henhold til den kundskab og forståelse, som de ejede. Men de havde ikke myndighed og magt til at administrere i en eneste ordinanse, som havde nogen kraft efter døden. De havde ikke det hellige præstedømme.

Nu i vor tid og generation er vi kommet til det punkt i historien, hvor dette præstedømme er blevet gengivet. Herren oprejste Joseph Smith. Han kom på det rette tidspunkt. Han organiserede en kirke. Hvem var denne Joseph Smith? Han var blot en ung mand . . . ulærd . . . i det, der hører verden til. Men han var en renfærdig mand. Han fremkom i Abrahams, Isaks og Jakobs slægtslinie. Der var blevet profeteret om ham af de gamle patriarker og profeter. Mormons Bog nævner hans navn. Joseph Smith handlede under Helligåndens indflydelse, og der blev administreret til ham af Faderen og Sønnen, som svar på hans bønner; og Faderen sagde til ham: 'Det er min elskede Søn, hør ham.' Han lyttede opmærksomt til Jesu Kristi ord,

der blev henvendt til ham, og det fortsatte han med, indtil han, ligesom Frelseren, blev dræbt. Og jeg må sige, at det forekom mig mærkeligt, dengang, hvorfor det blev tilladt, at profeten og hans bror Hyrum blev taget bort fra vor midte. Men Joseph Smith var ordineret på Guds befaling og ved himlens magt og åbenbaring til at lægge grundlaget for denne store tidernes fyldes uddeling. Han blev bragt ind i verden og ordineret til at organisere denne Kristi kirke for sidste gang på jorden, for at berede den til Menneskesønnens komme. Og efter hans død blev jeg, efter at have tænkt meget over det, overbevist om, at han var blevet ordineret til at dø - at udgyde sit blod som et vidnesbyrd til denne uddeling . . . Som jeg har sagt, var Joseph Smith en ulærd mand; men senere blev engle hans lærere og instruktører - apostle, som havde levet i kødet på Jesu tid. Han var i en situation, hvor han modtog vidnesbyrd og lærdomme fra mennesker, som verden ikke modtog; og han havde magt til at organisere kirken på en måde, som hele den kristne verden tilsammen ikke kunne udføre. Hvorfor? Fordi et menneske, uanset hvor rig eller

hvor lærd, det end er, ikke kan give noget, som han ikke ejer. De havde ingen magt til at organisere denne kirke, fordi de ikke havde præstedømmet. Men Joseph Smith havde det præstedømme og han havde magt til at organisere kirken. Fra den dag og indtil nu er denne kirke blevet ved med at vokse, til trods for at medlemmer er blevet forfulgt, drevet fra deres hjem og har fået deres ejendele ødelagt. Millioner af faldne ånder, er sammen med millioner af den menneskelige familie blevet ført i krig mod denne kirke, men de har ikke haft kraft til at ødelægge den. Hvorfor? Fordi den almægtige Gud har ordineret den til at bestå . . .

Jeg har lyst til at takke Gud for, at vi lever i en sådan tid, da vi har kraft til at opbygge Zion og opfylde profeternes ord. Jordens indbyggere er blevet advaret. Det er grunden til, at vi er her . . . Herren har udvalgt de svage i denne verden til at lede sit folk. Joseph Smith var kun en ung mand, da han døde . . . ikke 40 år gammel. Han levede kun næsten 14 år efter kirkens oprettelse. Præsident Young efterfulgte ham. Hvem var Brigham Young? Han var maler og glarmester. Han var en ydmyg mand. Men Herren kaldte ham til at lede dette folk. I kender Brigham Young. I ved, hvad han har gjort, og den ånd, som var med ham. Herren var med ham, og han vedblev at lede dette folk ved Guds kraft og ved åbenbaringer fra Jesus Kristus. Han lagde grundvolden for et stort arbejde i disse Israels bjerge. . .

Hvad var John Taylor? Han var trædrejer, og han ledede kirken i ret lang tid. Wilford Woodruff var møller og landmand; det var noget nær de yderste ambitioner, han nogen sinde oparbejdede, såvidt denne verden angår. Det er på den måde, Herren har valgt disse mænd. Gud har altid valgt det svage her på jorden. Han viste Abraham på hans tid

de ånder, der hvilede i hans nærvær, og blandt alle disse var der mange af de ædle og store,; og Gud sagde til Abraham: Disse vil jeg gøre til mine fyrster', og han sagde til mig, Abraham: 'Du er én af dem; du blev udvalgt, før du blev født.' (Abraham 3:23) Abraham var lederen af Israel i begyndelsen. Han er vores store forfader. Gud oprejste Frelseren gennem Abrahams lænder.

De sidste dages hellige må ikke få den opfattelse, at Herren har svigtet sit folk, eller at han ikke åbenbarer sin hensigt og sin vilje; for det er ikke sandt. Herren er med os, og han har været med os lige fra begyndelsen. Denne kirke er aldrig en dag blevet ledet ved andet end åbenbaring. Og han vil aldrig forlade den. Det betyder ikke noget, hvem der lever, eller hvem, der dør, eller hvem, der er kaldet til at lede denne kirke, de er nødt til at lede den ved inspiration fra den almægtige Gud. Hvis de ikke gør det på den måde, kan de overhovedet ikke gøre det. Herren vil ikke fejle i disse sidste dage, og han vil opfylde alt, hvad han har lovet gennem sine profeter og apostle, indtil Zion rejser sig i sin herlighed, og bruden, Lammets hustru, er beredt for sin brudgoms ankomst.

Jeg sagde noget sidste søndag i Brigham City om dette princip åbenbaring. Læs historien om Brigham Youngs liv, og I kan næppe finde en åbenbaring, som han har haft, hvori han har sagt: 'Så siger Herren;' men Helligånden var med ham; han lærte ved inspiration og ved åbenbaring; men med én undtagelse gav han ikke disse åbenbaringer den samme form, som Joseph gjorde; for de blev ikke nedskrevet og givet som åbenbaringer og befalinger til kirken med Frelserens ord og i hans navn. Joseph sagde: 'Så siger Herren' næsten hver dag af sit liv ved grundlæggelsen af dette værk. Men de, som efterfulgte ham har ikke ment, at det altid var nødvendigt at sige:

,Så siger Herren,; og alligevel har de ledet folket ved Helligånden; og hvis I ønsker at vide, hvad det er, så læs de første 6 vers af det 68. afsnit af bogen Lære og Pagter, hvor Herren befaler Orson Hyde, Luke Johnson, Lyman Johnson og William E. McLellin at gå ud og prædike evangeliet til folket, således som de blev bevæget dertil af Helligånden:

„Og hvad de taler, drevet af den Helligånd, skal anses som hellig skrift, skal være Herrens vilje, skal være Herrens sind, skal være Herrens ord, Herrens røst og Guds kraft til saliggørelse'. (L&P. 68:4)

Det er ved den kraft, at vi har ledet Israel. Ved den kraft præsiderede Brigham Young og ledede kirken. Ved den samme kraft præsiderede John Taylor og ledede kirken. Og det er på den måde, jeg har handlet, i henhold til mine evners rækkevidde i den stilling. Jeg ønsker ikke, at de hellige skal tro, at Herren ikke er med os, og at han ikke giver os åbenbaringer; for han giver os virkelig åbenbaringer, og vil blive ved med at give os åbenbaringer, indtil dette arbejde er fuldført.

Jeg har fået åbenbaringer for nylig, og for mig nogle meget vigtige, og jeg vil fortælle jer, hvad Herren har sagt til mig. Lad mig erindre jer om det, der betegnes som manifestet. Herren har fortalt mig gennem åbenbaring, at der er mange medlemmer i kirken rundt om i Zion, som er meget bekymrede i deres hjerter på grund af det manifest, og også på grund af denne kirkes præsidents og apostlenes vidnesbyrd i kanslerretten. Siden jeg modtog den åbenbaring, har jeg hørt om mange, som tvivler i disse forhold, selv om jeg ikke specielt havde hørt om det på forhånd. Men altså, Herren har befalet mig at gøre noget, og jeg fuldførte den befaling ved konferencen i Brigham City sidste søndag, og jeg vil

gøre det samme her i dag. Herren har sagt, at jeg skal stille de sidste dages hellige et spørgsmål, og han sagde også, at hvis de ville lytte til, hvad jeg sagde til dem og besvare det stillede spørgsmål ved Guds Ånd og kraft, ville de allesammen svare ens. Spørgsmålet er dette: Hvilken kurs er den klogeste for sidste dages hellige at følge - at vedblive at forsøge at praktisere flerkoneri imod nationens love og 60 millioner menneskers mishag, og med risiko for konfiskation og tab af alle templerne og standsning af udførelse af ordinanserne deri både for levende og døde, samt fængsling af Det øverste Præsidentskab, De tolv samt familieoverhovederne i kirken og konfiskation af vort folks personlige ejendom (som alt sammen af sig selv ville standse udøvelsen) - eller efter at vi har gjort og lidt, det vi har, på grund af vor efterlevelse af dette princip, at ophøre med denne praksis og efterleve loven og derved lade profeter, apostle og fædre blive hjemme, så de kan instruere folket og passe deres pligter i kirken, og også lade templerne forblive i hænderne på de hellige, så de kan udføre evangeliets ordinanser, både for de levende og de døde?

Herren viste mig ved syner og åbenbaring nøjagtigt, hvad der ville ske, hvis vi ikke ophørte med den praksis. Hvis vi ikke havde standset den, ville vi ikke have haft brug for bror Merrill, for bror Edlefsen, for bror Roskelley, for bror Leishman, eller nogle af mændene i dette tempel i Logan; for alle ordinanserne ville blive standset i Zions land. Forvirring ville herske rundt om i Israel, og mange mænd ville blive taget til fange. Disse vanskeligheder ville være kommet over hele kirken, og vi ville være blevet tvunget til at opgive denne praksis.

Og nu er så spørgsmålet, om den skulle standses på denne måde, eller på den måde, som Herren har tilkendegivet os det ved at lade vore profeter og apostle

og fædre være frie mænd, og templerne i folkets hænder, så de døde kan blive forløste. Et stort antal er allerede blevet løsladt fra fængslet i åndeverdenen af dette folk, og skal det arbejde nu gå videre, eller skal det standses? Det er det spørgsmål, jeg stiller de sidste dages hellige. I må selv domme. Jeg skal ikke besvare det; men jeg siger jer, at dette er nøjagtig den situation, vi som et folk ville have været i, hvis vi ikke havde valgt den kurs, som vi gjorde.

Jeg ved, at der er en hel del gode mænd, og sandsynligvis nogle ledende mænd, i denne kirke, som er blevet tvivlrådige og har ment, at præsident Woodruff har mistet Guds Ånd og er ved at apostasere. Men jeg ønsker, at I skal forstå, at han ikke har mistet Ånden, og at han ikke er ved at apostasere. Herren har fortalt mig nøjagtigt hvad jeg skal gøre, og hvad resultatet ville blive, hvis vi ikke gjorde det. Jeg har fået henvendelser fra venner uden for kirken og er blevet opfordret til at tage visse skridt med hensyn til denne sag. De kender den kurs, som regeringen var besluttet på at tage. Denne følelse er der også blevet givet udtryk for i større eller mindre grad af medlemmer af kirken. Jeg så nøjagtigt, hvad der ville ske, hvis der ikke blev gjort noget. Jeg har i lang tid haft den følelse. Men jeg vil gerne sige dette: Jeg ville have ladet alle templerne slippe os af hænde; jeg ville selv være gået i fængsel og ladet alle andre mænd også gøre det, hvis Gud i himlen ikke havde befalet mig at gøre, hvad jeg gjorde; og da timen kom, da jeg fik befaling til at gøre det, stod det altså klart for mig. Jeg gik til Herren, og jeg skrev, hvad Herren sagde, jeg skulle skrive. Jeg forelagde det for mine brødre - sådanne stærke mænd som br. George Q. Cannon, bror Joseph F. Smith og De tolv Apostle. Jeg kunne lige så vel påtage mig at dreje en hær med bannere ud af dens kurs som at

vende dem ud af den kurs, som de anser for at være den rigtige. Disse mænd var enige med mig, også tusinder af sidste dages hellige var enige med mig. Hvorfor? Fordi de blev bevæget af Guds Ånd

4 generationer af Woodruff familien. Billeaet er taget i 1896

og ved åbenbaring fra Jesus Kristus til at være det.

Jeg overlader dette til jer at tænke over og overveje. Herren arbejder sammen med os. Han gør noget her, som I ikke kan forstå. Gør disse ting til genstand for bøn. I skal ikke bekymre jer; tænk ikke dårligt om det.

Jeg fryder mig over, at Gud har åbenbaret evangeliet til os. Jeg glæder mig over, at jeg lever på en tid og i en generation, da vi har Guds kirke på jorden. Vi har haft profeter og apostle mellem os. De har arbejdet her i kødet og frelst mange sjæle. De er døde og er gået til åndeverdenen. Joseph Smith holder nøglerne til denne uddeling. Han vil holde dem til evigheds uendelige tidsaldrer, uden hensyn til, hvem der vil lede kirken efter

(Fort. s. 37.)

Nye retningslinier for arbejdet for de døde

En samtale med bror George H. Fudge, administrerende direktør for Genealogical Department og for tidsskriftet *Ensign*.

I august 1977 bemærkede præsident Spencer W. Kimball: 'Jeg føler den samme nødvendighed for arbejdet i templet, som jeg gør for missioneringsarbejdet for de levende, fordi det i grunden er ét og det samme. Jeg har fortalt mine brødre generalautoriteterne, at dette værk for de døde bestandigt er i mine tanker. . . 'Vi opfordrer jer til betingelsesløst som enkeltpersoner, som familier, store og små, til at få gang i dette arbejde.' (*Ensign*, oktober 1977, s. 82)

Ensign: Det blev bekendtgjort i regionalmøderne i juni, at der næste år ville blive påbegyndt et udvidet genealogisk program. Kan du fortælle lidt nærmere om denne forandring? *Bror Fudge*: Det nuværende firegenerationsprogram har givet de hellige mulighed for at blive bekendt med familiegroupe-skemaerne og at nedskrive genealogiske data. Det har bragt disse optegnelser ind i kirkens arkiver, så meget genealogi og tempelarbejde har kunne udføres.

Ny teknisk udvikling har gjort det muligt for os at hjælpe Herrens værk fremad hurtigere og nøjagtigere. Hvis vi ikke udnyttede denne teknologi til at fuldføre Herrens værk, ville det med

rette kunne bebrejdes os. Hidtil har man pålagt hvert medlem ansvaret for at færdiggøre mindst fire generationer af familieskemaer og så mange derudover, som han kunne. Den form for undersøgelser har krævet brevskrivning og rejser overalt i verden med brug af megen tid og mange penge - og meget af arbejdet har været uproduktivt. Og samtidig har måske én eller anden slægtning brugt tid og penge på at samle præcis de samme oplysninger. Og når de begge har færdiggjort deres undersøgelser og har indsendt deres ark til Genealogical Department, har optegnelserne ofte modsagt hinanden, og en sådan unøjagtighed er ikke acceptabel. Med det umådeligt meget arbejde, der skal udføres, kan vi ikke længere acceptere, at man bruger tid på at udføre dobbelt arbejde.

Ensign: Hvad er det så, der gøres anderledes i det nye program?

Bror Fudge: Hver enkelt bliver nu bedt om at mødes med sine brødre, søstre og forældre for at sammenligne oplysningerne på familieskemaerne, kontrollere oplysningernes nøjagtighed og lade ét medlem af familien sende et endeligt, rettet eksemplar af firegenerationsskemaet med tilhørende familieskemaer til

Genealogical Department i Salt Lake City. Under dette arbejde vil familien mødes med slægtninge i faderens og moderens slægtslinier (onkler, tanter og bedsteforældre) for at kontrollere nøjagtigheden af disse og tidligere generationers optegnelser.

Hvis der ved senere undersøgelser kommer materiale frem, som nødvendiggør en forandring i det afleverede materiale, er hver familie ansvarlig for at gøre kirkens genealogiske hovedkvarter opmærksom på enhver tilføjelse eller retelse af disse ark.

December 1978 slutter det nu igangværende fire generations program for enkeltpersoner, og samtidig begynder fire generations programmet for familier. Vi begynder at acceptere de nyligt udarbejdede familieskemaer og anetavler i juli 1979.

Personligt efterforskningsarbejde ud over firegenerations-stadet vil blive accepteret men ikke længere krævet af de enkelte. I stedet føler kirken sig ansvarlig for at påbegynde en massiv optegnelsindsamling og et uddragningsprogram for at berede navne til tempelarbejde.

Ensign: Hvad er dette indsamling- og uddragningsprogram for noget?

Bror Fuage: Vi har 95 apparater, der filmer optegnelser i 35 lande og indsamler mellem 40 og 50 millioner sider om året. Derefter klassificerer og katalogiserer vi optegnelserne.

Disse oplysninger må udtrages fra optegnelserne, behandles og sendes til templerne, så ordinanser kan udføres. For at gøre det, er vi nu begyndt et optegnelses-uddragningsprogram i kirkens stave.

Vi regner med, at det i øjeblikket tager omkring 900 uddragere at holde trit med en camera-operatør. Hvis vi i øjeblikket har 95 cameraer i drift - og der vil blive mange flere i de kommende år - vil vi få

brug for mange uddragere for at holde trit med det, vi nu er i gang med at filme, plus det, som vi allerede har filmet.

Ensign: For nogle mennesker kan det lyde, som om genealogisk arbejde er ved at blive upersonligt. Og har vi ikke, vil de sige, hidtil opmuntret os ved at tænke, at det er *mit* ansvar at finde *mine* forfædre?

Bror Fuage: Jo, men efterhånden som intensiteten og farten af arbejdet øges, har Herren hos Brødrene indgivet en klar bevidsthed: Vi har allesammen de samme forfædre! For eksempel stammer vi allesammen fra et fælles par, Adam og Eva, men vore forfædre sammenfiltres, længe før vi kommer tilbage til Adam. Man kommer ikke mere end nogle få generationer tilbage, før vore forfædre også er blodlinjeforfædre til mange andre mennesker.

Når kirkens medlemmer forstår det, vil vi alle ønske at blive involveret i et program med fælles aktivitet, hvori du finder navnene på nogle af min slægt, og jeg finder navnene på nogle, der hører til dine forfædre. Vi kan måske være stavs- eller kontinent-adskilte. Men det fælles resultat vil blive, at vi begge er engagerede i en effektiv indsats, der giver frelse til både vores jordiske og åndelige forfædre.

Herren ønsker, at vi skal fuldføre denne opgave ved at arbejde kollektivt, 'som én kirke og ét folk', lige så vel som enkeltpersoner, 'som sidste dages hellige'. (se L&P. 128:24)

På en måde bruger vi i vort missionsarbejde blandt de døde en teknik, der er i stil med den, vi bruger i vort missionsarbejde blandt de levende. Hvis jeg blev kaldet til at være missionær i England, ville jeg rejse dertil og undervise enhver, jeg kunne og 'uden personsanselse'. Jeg ville ikke rejse dertil for kun at undervise de mennesker, der har det samme efternavn, som jeg har, eller som er i slægt med mig.

Og vi sender ikke missionærer til store byer for kun at lede efter ét menneske, mens gade efter gade er fulde af mennesker, som vi ville ignorere. Men uden moderne teknologi er det den metode, vi hidtil har brugt i vor genealogiske efterforskning. Nu har Herren givet os nye redskaber, og brødrene siger, at tiden er inde til at lægge større vægt på vores missioneringsarbejde for de døde. Genealogi og missioneringsarbejde er i virkeligheden det samme arbejde, så hvorfor ikke benytte de samme principper og procedurer?

Ensign: Hvis én af os boede i en stav, der deltager i optegnelses-uddragings-programmet, hvordan kunne han så blive involveret?

Bror Fuage: Da vi indsamler optegnelser i 35 lande, er de fleste optegnelser på andre sprog end engelsk. En stav i Hamburg kan uddrage tyske optegnelser, og en stav i Mexico kan uddrage sine egne optegnelser på spansk.

Efter at man har fundet frem til egnede personer, vil de blive kaldede og indsat af stavspræsidenten som stavens genealogiske missionærer. Stavspræsidenten afgør, hvor mange genealogiske missionærer, hans stav har brug for, og hvor mange timer, hver missionær kan yde til arbejdet. De, der kaldes, vil blive oplært til at læse de gamle håndskrifter, så de kan uddrage oplysningerne - navngivning, dåb, vielse, dødsfald, osv. - fra de filmede optegnelser.

To forskellige uddrager hver enkelt indførelse. Når resultaterne fødes ind i datamaskinen, sammenligner den oplysningerne. Hvis der er forskelligheder, stopper maskinen, og en specialist vurderer, hvilken af de 2, der er den rigtige. På den måde sikres de mest nøjagtige optegnelser.

Ensign: Vil det være muligt for et hvilket som helst medlem at tilbyde at uddrage optegnelser nogle få timer hver måned?

Bror Fuage: Det er et spørgsmål om oplæring. Når vi først har oplært én, tager det adskillige uger, før han eller hun bliver dygtig nok til at læse håndskrift helt nøjagtigt.

Ensign: Men hvis et medlem ikke virker som uddrager, har han så ikke længere noget genealogisk ansvar, efter at han har indleveret sine egne firegenerationsark?

Bror Fuage: Jo, helt bestemt! Der er talrige projekter, som kirkens medlemmer kan involveres i. For eksempel kan en stavspræsident lade sine folk kopiere gravsten og nedskrive gamle data i retssale, så alle optegnelser af genealogisk interesse til sidst kan indsamles og katalogiseres af folk fra området. Noget sådant må nødvendigvis koordineres. På den måde kan enhver, som har forældre i det pågældende område, have umiddelbar adgang til disse optegnelser, når han forsøger at samle eller kontrollere sine firegenerationsark.

Katalogisering af optegnelser er en anden vigtig tjenestegering, som medlemmer kan udføre. Snarere end at gennemgå rulle efter rulle af film, kunne man så ganske enkelt gennemse indholdstortegnelsen og finde frem til den ønskede film.

En vigtig aktivitet for medlemmer vil være at udføre tempelordinanser for de navne, der er blevet uddraget af optegnelserne. I juni 1977 begyndte vi i samarbejde med de to stave i St. George, Utah, et prøveprojekt for navneuddragning. Med færre end 40 personer kaldede som uddragerer er disse 2 stave nu i stand til at skaffe og levere alle de navne, som St. George templet behøver til sin nuværende aktivitetshastighed!

Præsident Kimballs profetiske ønske om, at hvert tempeldistrikt skal levere alle navnene til sit eget tempel, vil snart være en realitet; Og det er let at se, hvordan denne fase leder ind til den

næste fase af øget tempelaktivitet, et øget antal templer, og udvidet missionsarbejde blandt folk i dødeligheden og dem, som er gået bort. Som kirke står vi midt i profetisk opfyldelse af løfter og forudsigelser.

Vi skal til at opbygge et stort lager af navne til tempelarbejde. Vi har allerede et stort antal mikrofilm, hvorfra optegnelser kan udtrækkes, og flere optegnelser filmes hver eneste dag. I gennemsnit kan en person udtrække 20 navne i timen. Efterhånden som genealogiske missionærer kaldes, vil vi opbygge et lager af navne, der er parate til tempelarbejde. Så vil hvert tempeldistrikt føle behovet for at arbejde i et hurtigere tempo. Præstedømmeledere vil forstå behovet for at opmuntre deres medlemmer til oftere at besøge templet. Jeg er sikker på, at vi vil få flere sessioner i templerne, templerne holder åbent længere og flere mennesker kommer til templerne meget oftere.

Det er let at forestille sig den dag, som præsident Kimball har forestillet sig, da vore templer vil være igang 24 timer i døgnet, og da templer skal findes overalt i landet. Optegnelsesindsamling og udtagning vil bidrage hertil. Større vægt vil blive lagt på at bygge nye templer og at besøge templerne. Den eneste måde det vil kunne nås, er gennem samling af medlemmernes energi, intelligens og talenter i en fælles indsats, snarere end at skulle være afhængig af individuelle indsats.

Ensign: Gøres der noget for at sætte tempoet op for behandling af navne til tempelarbejde, når de engang er blevet udtaget?

Bror Fuage: Tempeltjeneste-centre oprettes i de oversøiske tempeldistrikter til varetagelse af mange af de funktioner, som Genealogical Department hidtil har taget sig af. For eksempel behøver de brasilianske hellige, nu da et tempel-

tjeneste-center er igang i Brasilien, ikke længere at sende familieskemaer og navneskemaer til Salt Lake City for at blive gjort rede til templet, afvente at de bliver sendt tilbage til Brasilien, for derefter at sende besked tilbage til Salt Lake City, efter at tempelarbejdet er blevet udført. De kan nu behandle deres optegnelser i Brasilien, gøre det nødvendige tempelarbejde dér, og registrere det i Brasilien. Templet sender derefter alene en kopi af optegnelserne om de færdiggjorte ordianser til Salt Lake City, hvor de af sikkerhedshensyn anbringes i klippehvelvingerne.

Det samme er tilfældet med vort mikrofilmarbejde. Vi vil snart filme, behandle, katalogisere og udtrække optegnelser i de forskellige dele af verden. Når tempeldistriktet har fuldført arbejdet, vil kun filmnegativerne blive fremsendt til Genealogical Department i Salt Lake City.

Ensign: Hvor snart vil I begynde at oprette disse tempeltjenestecentre?

Bror Fuage: Så snart som behovet opstår. Vi har dem nu i Mexico, i Brasilien og i Japan. Det er altsammen en del af planen om at placere ansvaret for dette arbejde på kirkens medlemmer. De har myndigheden, optegnelserne, udtræknings- og behandlingsmidlerne og templerne.

Nedskrivning af tempelarbejdet vil snart blive væsentligt hurtiggjort ved anbringelse af små datamaskiner i templerne. Med et sådant system kan et navn udstedes og optegnelserne blive ajourført automatisk. Alles tempelbefalinger vil være forsynet med en magnetstrimmel, der angiver ens navn og enhedsnummer (ward og stav). Når anbefalingen indsættes i datamaskinen, vil den øjeblikkelig opgive det trykte navn for den, som man er stedfortræder for; forsyne tempeloptegnelserne med

---

Jeg føler den samme nødvendighed for arbejdet i templet, som jeg gør for missionering for de levende, fordi det i grunden er ét og det samme-

---

ens navn, enhedsnummer og dato, og derved forsyne wardets præstedømmeledere med ajourførte statistiske oplysninger.

Ensign: Er der nye hjælpemidler til rådighed for dem, som endnu er i færd med at færdiggøre deres firegenerations-familieskemaer?

Bror Fudge: Ja, det er der. Vi har nu i september introduceret et nyt søndagsskole-kursus i genealogi. Det strækker sig over 12 uger og hedder 'Fra dig til dine forfædre'. (PBG 0683) Bogen er specielt beregnet på undersøgelser i forbindelse med firegenerationsprogrammet. Et andet nyt hjælpemiddel er det datamaskine-styrede arkiv. Når medlemmerne i juli 1979 begynder at indsende nøjagtige kopier af deres anetavler, vil vi samle et kæmpemæssigt datamaskine-styret arkiv over alle de anetavleoplysninger, som vi modtager. Når et medlem for eksempel tager en genealogisk søndagsskoleklasse, vil han lære, hvordan man indsender sine firegenerations familieskemaer. Det første han skal gøre, er at kontrollere sine oplysninger efter kirkenes data-styrede anearkiv. Det gør han ved at indsende et sæt af sine indsamlede navne, hvorefter datamaskinen vil kontrollere, om hans forfædre allerede er i vort arkiv. Vi vil så give ham alle de oplysninger, vi har, foruden navne og adresser på de mennesker, som har indsendt disse oplysninger tidligere.

Vi er også i gang med at udarbejde et data-fremstillet katalog. Det vil komme til at omfatte alle bøger og materialer i vort bibliotek, såvel som genealogiske

optegnelser rundt om i verden, som vi ikke har i vort bibliotek og ikke har planer om at filme. Hvis vi har den optegnelse, som dem pågældende har brug for, vil kataloget vejlede ham direkte til den. Hvis vi ikke har den, vil kataloget fortælle ham, hvor den originale kilde findes. Forhåbentlig kan vi med kataloget reproducere på microfiche¹ eller på anden måde distribuere det til alle stavskirkebyggnings-biblioteker så ofte, det er nødvendigt af hensyn til ajour-føring, og til en meget rimelig pris. *Ensign:* Det lyder sandelig spændende - både for vor tid og i fremtiden. Hvad kunne du tænke dig at gøre i dit eget hjem med dine egne børn for at fremme dette arbejde?

Bror Fudge: Jeg ville sørge for, at mine børn, min søster og hendes børn mødes med min far for at sikre os, at oplysningerne på vores anetavler og familieskemaer er korrekte. Og når vi så kommer til juli 1979, vil vi være parate til at indsende dem. Jeg vil også indsende alle de ane-oplysninger, jeg har ud over de fire generationer.

Dernæst vil jeg opmuntre mine gifte børn til at fortsætte med at skrive deres families og deres egen personlige historie. Jeg er begyndt at optage min egen personlige historie på bånd. Jeg synes, at en båndoptager har særlig værdi, fordi mine børnebørn og oldebørn så vil blive i stand til at høre min stemme.

Ensign: Kan du forklare, hvorfor kirken har lagt så stærk vægt på at føre dagbøger og personlige- og familiehistorier? Hvad har de at gøre med dette værk?

Bror Fudge: Foruden den kendsgerning at Herren har befaleet os til at føre optegnelser, så har børn og børnebørn stor gavn af at kende deres afstamning. Personlige optegnelser bringer os nærmere til vore forfædre og vender mere umiddelbart vore hjerter mod dem,

fordi vi kender mere til dem. Hvad der forekommer at være almindelige, hverdagsagtige aktiviteter for vore bedsteforældre, har ofte inspireret os til at være mere påpasselige med at holde befalingerne. Vore familiebånd er som følge deraf mere bindende, og vore ønsker om at udføre evangeliets frelsende ordninger for dem, forstærkes.

Ensign: Er alt dette det egentlige formål for den for nyligt annoncerede 1980 verdenskonference om optegnelser, der skal holdes i Salt Lake City under betegnelsen 'Preserving Our Heritage' (Bevarelse af vores arv)?

Bror Fudge: Ja, vi ønsker at opfordre folk til at føre personlige- og familiehistorier. Vi håber, at konferencen vil hjælpe vort missioneringsfremstød ved at lade folk vide, at kirken er interesseret i familien og i personlig og almen arv. Et andet vigtigt formål for konferencen er at åbne det data-styrede ane-arkiv for hele verden. Vi opfordrer ikke-medlemmer så vel som medlemmer til at indsende deres ane-navne, så der kan opbygges et central-arkiv. Vi er spændt på konfe-

rencen og forventer, at meget godt vil komme ud af den.

Ensign: Hvordan føler du selv med hensyn til disse nye programmer?

Bror Fudge: Jeg synes, at vi virkelig er en privilegeret generation. Mange af de gamle profeter ville have kunnet lide at leve i vor tid. Det er en tid med intens indsats - en indsats, som alle må tage del i. Intet menneske kan klare den alene. Jeg kommer til at tænke på Frelserens bøn, før han gik ind i Getsemane Have. Han bad om, at disciplene ville være ét, ligesom han og Faderen er ét. (se Joh. 17:22) Vi forsøger at gøre Adams familie til ét. Og hvis vi skal kunne det, må vi være forenede i vores indsats. Resultatet vil naturligvis være fuldførelsen af det værk, som vor himmelske Fader ønsker, vi skal gøre, og i overensstemmelse med hans tidsplan for det.

¹ Microfiche er en metode, hvorved trykt materiale nedfilmes i en sådan grad at f.eks. hele Bibelen kan rummes på et enkelt kartotekskort. Ved benyttelsen indsættes kortet i et særligt læseapparat. O. a.

Vi ledes ved åbenbaring (Fort. fra s. 31.)

ham. Herren har givet os kraft til at komme her og bygge templer. Vi har bygget 3 templer i disse bjerge, og mange af de døde er blevet forløst i dem, og de vil få del i den første opstandelse. Derfor bør vi være taknemmelige overfor Herren. Vi ønsker at fortsætte i disse templer. Vi ønsker, at de skal befolkes af sidste dages hellige. Vi ønsker, at vore brødre og søstre skal fortsætte med at gå der og forløse de døde og velsigne de levende. Herren vil sørge for Zion og for denne generation, og han vil opfylde alt, hvad han har sagt.

Jeg siger: Gud velsigne jer. Og han vil velsigne jer, hvis I vil lytte til hans råd. Jeg ønsker, at de sidste dages hellige skal holde op med at murre og beklage sig over Guds forsyn. Stol på Gud. Gør jeres pligt. Husk jeres bønner. Fat tro på Herren, og tag fat på at opbygge Zion. Alt vil blive godt. Herren vil besøge sit folk, og han vil afkorte sit værk i retskaffenhed, ellers ville intet kød blive frelst. Jeg siger jer, vogt på tidernes tegn og bered jer til det, som skal komme. Gud velsigne jer. Amen.

L. D. S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT.
LIBRARY

NOV 11 1978

